

ЛОЗАРСКИ ПРЪГЛЕДЪ

СПИСАНИЕ НА СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРИ-ВИНАРИ.

Годишенъ абонаментъ 30 лв. прѣплатени за 20 печатни коли. Обявления и реклами се приематъ по споразумение. Рѣкописи не се връщатъ. Всичко, което се отнася до списанието, да се изпраща до редакцията въ София, „Гурко“ 18.

Редакторъ: И. И. Хранковъ.

И. И. ХРАНКОВЪ

Виното и Лѣкаритѣ.¹⁾

Понеже и въ България има хора, макаръ и малко, на-
рѣчени „въздържатели“, които разправятъ фантастични работи
относно дѣйствието на *натуналното гроздово вино* върху
човѣшкия организъмъ; понеже *цѣльта на тѣзи хора е уми-
щлено да заблуждаватъ обществото по единъ въпросъ отъ
грамадно здравословно и стопанско-економическо значение за
страната ни*, — прѣдъ видъ на туй намѣрихъ за извѣн-
редно наврѣменно и полезно да поднеса на читателитѣ на
„Лозарски Прѣгледъ“ долоизложеното отъ г-нъ д-ръ Ch.
Abadie, френски лѣкаръ:

„Д-ръ Troussseau, който прѣзъ живота си бѣ единъ про-
чутъ медикъ и такъвъ остана и за потомството, е написалъ
слѣдното въ клиническитѣ си лекции върху храносмилането:
„всички ние — лѣкаритѣ, имаме единъ страненъ и особенъ
начинъ за разбиране режимътъ на нашите болни. Обичаме
ли кафето, обичаме ли чаятъ, ние се показваме благосклонни
къмъ онѣзи, които ги употребяватъ редовно и понѣкога даже
въ излишъкъ; прѣдпочитаме ли извѣстенъ сортъ вино, прѣд-
почитаме ли напр. Бордо прѣдъ Бургунско, ние прѣдписваме
първото и отхвърляме второто. Ако по вкусъ ние се хранимъ
съ силни меса, като: говеждо, овнешко или дивечъ, ние бѣ-
ззамѣ да ги прѣдпишемъ на лица, на които стомаха ни из-
глежда въ лоши условия и би трѣбвало да имъ се даде месо

1) Посвѣтава се на българските въздържатели.

отъ млади животни, като: теле, пиле, или ще прѣпоржчаме риба, ако ние лично прѣдпочитаме тази храна. Даже не рѣдко се вижда цѣла клиентела подложена на режима, който слѣдва лѣкарка подъ надзора на когото се намира“.

„Горния пасажъ, когото намѣрихме за добрѣ да цитираме изцѣло, обяснява различните схващания и мнѣния на лѣкарите относно виното. Когато единъ лѣкаръ обича виното и се чувствува добрѣ отъ него, той го прѣдписва на болните си и обратно. Най-послѣ има лѣкари, които се страхуватъ какво отъ извѣнмѣрното пиеене на вино може да послѣдва алкохолизъмъ. Каквото и да се говори и мисли, обаче, даже и при случаите на злоупотрѣбяване съ виното-натурализъмъ, извѣнредно рѣдко е да се намѣри алкохолизъмъ. Виното, въ дѣйствителностъ, не произвежда върху организма и специално върху нервната система онова дѣйствие и онѣзи ефекти каквито причиняватъ концентрираните (силните) спиртни напитки отъ фабриченъ спиртъ и особено абсента. Както страстните морфиномаци (които употребяватъ морфинъ) и пушачи не могатъ да минаватъ безъ морфинъ или никотинъ, тѣй и алкохолика не може безъ алкохоль; посредствомъ алкохола, а не съ виното, алкохолика търси да угаси жаждата си и буйното раздразнение, което вълнува нервната му система.“

„Независимо отъ горѣказаното влиянето на лѣкарите, относно употребяването на виното отъ работния народъ, може да се смѣта почти никакво. Въпрѣки всичко, което човѣкъ може да говори на хора съ тежки физически професии, тѣ пиятъ вино за да се подкрепятъ и тѣ иматъ пълно основание.“

„Не е сѫщото, обаче, съ по-охолните буржоазни класи, които по сѫ наклонни да слушатъ лѣкарските съвети; и често отъ тѣзи хора, съ разстройство въ храносмилателните органи, при консултация отъ лѣкаръ, този послѣдния почва съ забраняване пиенето на вино; и хората слушатъ и изпълняватъ лѣкарските наставления.“

„Да се забранява виното, временно, въ подобни случаи, е допустимо, но остава да се знае, положително, дали наистина виното е причина на разстройството и дали, слѣдъ като послѣдното е прѣминало, забраната трѣбва да бѫде окончателна, както нѣкои нареждатъ? Е добрѣ, ние казваме не, защото въ всичките случаи не е виното началото и първоизточника на разстройството; защото виното е една истинска

хранителна материя, която не съдържа никаква връдна съставна част за здравето. Туй, което прѣдизвиква въпросните разстройства на храносмилателните органи, то е особения начинъ на живъене на охолните буржоазни класи въ голямите градове — разходът на нервната система е колосаленъ, когато онзи на мусколната — е сведенъ до минимумъ.

„Въ Парижъ много такива хора не ходятъ вече по крака, не се изкачватъ по стълбите за етажите си; напротивъ, въ удобните помъщания изискватъ асансьори (механически изкачватели) и се боятъ отъ движението на фаетоните, поради което търсятъ такива, на които колелетата сѫ обвити съ гуми.

„При приготвянето на хлѣба за да го направятъ по-хубавъ и по-приятенъ за окото, да е по-бѣлъ и по-деликатенъ — за постигане не всичко туй, отнѣматъ му сѫществените хранителни съставни части, а именно отнѣматъ му азотните и фосфорни материи. Ако единъ отъ нашите селени се опита да се храни съ този хлѣбъ, нарѣченъ богатъ (хранителенъ), отдавайки се на тежките си работи, ще види че такова нѣщо му е невъзможно.

„Слѣдъ Иена и особено слѣдъ Auerstaedt, гдѣто тригъ дивизии на Friant, Morand и Gudin, образуващи общо 25,000 человѣци, събориха 80,000 прусаца, единъ пруски офицеръ писа: „ако не трѣбаше да си служимъ освѣнъ съ ржцѣтъ си противъ француизите, ние щѣхме да бѫдемъ скоро побѣдители. Тѣ сѫ малки, слаби и единъ само отъ нашите германци би повалилъ четирма; но въ огъня тѣ ставатъ сврѣхестественни сѫщества; тѣ биватъ въдошевени отъ неизразима пламенностъ, отъ която нѣма нито слѣда у нашите воиници и пр. и пр.“ „Малките и слаби французи пиеха вино, а едриятъ германци — бира, — ето разликата“.

„Ролята на лѣкарка не би трѣбвало да бѫде да се грижи за тѣзи разтроени stomasi, да ги поставя на водна и млѣчна диета, или да имъ дава да погльщатъ фосфорни мѣдикаменти, но, наопаки, да употреби всичкото си влияние щото здравите правила на хигиената да взематъ връхъ спрямо капризите на модата, а именно: да внущи на хората съ слабничави stomasi да не злоупотрѣбяватъ съ ядене на пасти и пиене на чай, който съдѣржа материи дѣйствуващи, съ течение на врѣмето, неблагоприятно върху организма; въ мод-

нитѣ и модерни обеди храната да бѫде по-малко изобилна, по-малко разнообразна, по-малко изключителна, но въ замѣна по-здрава; вмѣсто по цѣли часове и дни да се возять въ автомобили и фаетони съ гумени колелета, да ходятъ по крака; да ядатъ добъръ и хранителенъ хлѣбъ и да пиятъ добро вино. По такъвъ начинъ стомаситѣ ще бѫдатъ по-малко разнищени и хората ще додатъ да признаятъ, че не е пиенето на вино, което разстройва сѫщите стомаси, но, напротивъ, защото не пиятъ отъ него“.

Слѣдъ горѣзложеното научно и отлично мотивирано мнѣнение на френския лѣкаръ, азъ ще си позволя слѣдното мнѣнение и пожелание къмъ българските лозари и винари: базирайки Ви върху отличните мисли на почтенния френски лѣкаръ относно значението на виното, не пропущайте случай и винаги и всѣкаждѣ — при отдѣлни срѣщи, по събрания и лозарски срѣщи и пр., проповѣдвайте сѫщите мисли и съсѫщия жаръ, и съ сѫщата убѣдителностъ внушете на всички, че умъреното пиене на *натуналното гроздово вино* е не само извѣнредно здравословно, но и че е *едно отъ най-добритѣ и сигурнитѣ срѣдства за борба противъ олкохолизма*.

С. ГРЕКОВЪ.

Защо пострада тазгодишната реколта на гроздето.

Както е извѣстно на много мѣста въ България лозята тази година не оправдаха надеждите, които възбуждаха у лозевладѣлците въ началото на годината. Отрупани съ изобилна *рѣса*, лозята на пролѣтъ обещаваха реколта много по изобилна отъ миналогодишната. Единъ лозевладѣлецъ въ станимашко ми казваше, че, ако се запази всичката рожба въ лозето му, прѣдъ него ще се изпрѣче сериозния въпросъ за сѫдоветѣ, въ които да се побере изобилната реколта. Въ пазарджишко въ прочутитѣ лозарски мѣстности, които доволствува съ вино цѣла южна и западна България тѣй сѫщо лозята на пролѣтъ радваха окото съ своето голѣмо плодородие.

Не се мина, обаче, много врѣме и отъ лозята почнаха да идатъ тревожни извѣстия. Тамъ паднала градушка и опустошила всичката или частъ отъ очакваемата изобилна реколта, тамъ

лозята изрѣсили, въ други мѣста пѣкъ рѣсата изсъхнала и т. н. Интересното бѣше, че за маната по лозята се говорѣше излека, като че главната причина въ пропадването на реколтата трѣбваше да се тѣрси другадѣ. Въ нѣкои мѣстности лозаритѣ бѣха увѣрени, че лозята сѫ нападнати отъ чернилката. Такова едно убѣждение като че намираше оправдание въ това, че пострадалитѣ лозя, макаръ и късно, получиха нужната доза синь камъкъ чрѣзъ нѣколкоократно прѣскане съ бордолезови разтвори и листата на лозята бѣха сравнително запазени отъ заразяване въ застрашителенъ размѣръ. Единъ фактъ, който струва да се отбѣлѣжи и запомни се хвърлѣше въ очите на всѣки наблюдател на състоянието на лозята прѣзъ това лѣто — всички лозя, които бѣха прѣскани рано, въ края на май (новъ стилъ), когато не се забѣлѣзваха никакви слѣди отъ болести, бѣха запазили реколтата си и прѣставляваха радващи окото съ своята свѣжест и добро плодородие оазиси всрѣдъ опустошенитетъ, останали безъ плодъ, намиращи се редомъ съ тѣхъ пострадали събрата. Такова явление прѣзъ това лѣто се наблюдаваше навсѣкѫдѣ — лозята прѣскани рано запазиха плодѣтъ си, лозята прѣскани късно изгубиха го. Горнияъ фактъ ни навежда на сериозни размишления. Въпрѣки това, че прѣскането на лозята съ синь камъкъ у насъ е доста популяризирано, въпрѣки и това, че ползата отъ прѣскането отъ никого вече не се отрича, изглежда че у насъ има още лозари, които не бѣрзатъ съ прѣскането, отлагатъ го за посетнѣ и започватъ да прѣскатъ тогава, когато има явни признаци на маната. При това тѣзи признания се тѣрсятъ обикновенно по листата. Между това маната, както е извѣстно, заразява, освѣнъ листата, цвѣтоветѣ и плодоветѣ. По всичко изглежда, че тѣзи послѣднитѣ сѫ били заразени прѣди появяването на маната по листата и за това късното прѣскане, като запазило повече или по малко листата отъ пълно изсъхване. на рѣсата не могло да помогне никакъ. Нѣма съмнѣние, че загниването на гроздето при сравнително запазени листа се дѣлжи и на обстоятелството, че се прѣскатъ често пѣти само листата, а рѣсата и гроздето не се прѣскатъ, или се прѣскатъ крайно небрѣжно. Реколтата тази година, както и по рано, въ повечето случаи, загина отъ переноспората по цвѣтоветѣ и младитѣ плодове. Никаква чернилка тукъ не е виновна. Виновни сме си ние сами, гдѣто чакаме да се появи болестъта, та то-

гава да прѣскаме, виновни сме, гдѣто се страхуваме да прѣскаме и рѣсата. Тазгодишната катастрофа въ множество лозя трѣбва за излишень путь да ни напомни, че прѣскането, противъ маната, не лѣкува появилата се болестъ и заразенитѣ прѣди прѣскането органи (въ случая рѣсата) не оздравяватъ, а загиватъ, макаръ по късно и напрѣскани. Отъ друга страна пѣкъ сѫщата тазгодишна несполука ни учи, че прѣскането съ синь камъкъ, извѣршено прѣди появяването на болестъта, отлично прѣдпазва лозитѣ и всичките имъ органи отъ зараза. Запазенитѣ въ най-пострадалитѣ отъ маната мѣстности лозя, напрѣскани своеерѣменно, най-краснорѣчиво показватъ изключителното значение на прѣскането, като прѣдпазително срѣдство. На редъ съ това изгубилитѣ реколтата си лозя, тоже прѣскани и съ сравнително запазени листа, ни навеждатъ на мисъльта, че тѣзи лозя сѫ пострадали отъ маната на цвѣтоветѣ и плодоветѣ, която успѣла да ги унищожи вслѣдствие на несвоеврѣменното (закъснѣло) прѣскане на лозята съ бордолезовъ разтворъ.

ХР. ЦАЧЕВЪ.

Доброволна или задължителна застраховка противъ градушката?

Въ кн. VIII и X, год. IV на „Лозарски прѣгледъ“, е помѣстена статията на г. Г. Петковъ подъ горното заглавие. Понеже повдигнатиятъ въпросъ е много важенъ, защото отъ неговото правилно разрѣшение ще зависи поставяне на учрѣждението за застраховка отъ градушка на сигурна основа, на която то да може да закрѣпне и се развива, ний се надѣвахме, че по него ще се изкажатъ и други интересуващи се, особено отъ застрахованитѣ, та да може да бѫде разгледанъ всестранно, но, до колкото слѣдѣхме, никой другъ не повдигна въпроса и до сега — ето вече близу една година.

Прѣдвиде на това и понеже около заинтересованъ крѣгъ политически лица се заговорва за прокарване задължителната застраховка, необходимо ще е да се разгледа този въпросъ по-обстойно.

Прѣди всичко въпросътъ дали застраховката отъ градушка трѣба да бѫде доброволна или задължителна, е твърдѣ труденъ въпросъ и неможе така леко да се разрѣши, както го разрѣшава г. Петковъ, още повече че ние вече имахме задължителна застраховка, която прѣтърпѣ неуспѣхъ.

Нека започнемъ отъ тамъ, откѫдъто започва и г. Петковъ.

Законътъ за задължителната застраховка противъ градушка отъ 1896 г., слѣдъ нѣколко годишна практика, трѣбаше да се отмѣни и се спрѣ прилагането му по слѣднитѣ причини :

1. прѣди всичко законътъ още въ началото си бѣ осъденъ на пропадане, тѣй като облагането стопанитѣ на декаръ, безъ да се дѣржи смѣтка за културитѣ на всѣки единъ, тѣхната доходностъ и мѣстния градобитенъ рисъ, изключва всѣ-каква справедливостъ по опрѣдѣляне задължението и обезщетението ;

2. градобитнитѣ връхни върху поземления данѣкъ, макаръ и незначителни, се явиха като данѣченъ товаръ върху онѣзи земедѣлци, въ района на които градушката никакъ не падаше, или бѣше рѣдка посѣтителка, вслѣдствие на което се явиха негодувания и протести;

3. за силно градобитнитѣ мѣста тѣзи връхни бѣха незначителни и всичкитѣ събрани суми въ фонда градобитнина бѣха далече недостатъчни, за да могатъ да се изплатятъ дѣйствителнитѣ загуби, които се съкратяваха и достигаха до неузнаваемостъ. Въ тѣзи мѣста имаше два вида протести:

а) вслѣдствие съкращаване на обезщетението и
б) отъ стопанитѣ, които никакъ или слабо се засѣгаха отъ градушката ;

4. липса на силенъ резервенъ фондъ ;

5. вмѣкване при оцѣнкитѣ партизански интереси, вслѣдствие на което се заплащаха обезщетения и тамъ, кждѣто не е падала градушка ;

6. липса на специално подгответъ оцѣнителски персоналъ.

Слѣдъ отмѣнението на този законъ, настана единъ мжчи-
теленъ периодъ, земедѣлцитѣ нѣмаше какъ да си помогнатъ
отъ бѣдствието, а дѣржавата неможеше да се отърве отъ
молби и дѣпутации за опрощаване данѣцитѣ и подпомагане
пострадалитѣ. А такива пострадали имаше ежегодно срѣдно

60,000 души съ загуби около 45—50 miliona лева по тогавашната стойност на реколтата. И прѣдъ такова масово бѣдствие естествено е, че държавата трѣбваше наново да се заеме съ създаване на учрѣждение, което да организира и ржководи една редовна и правилна помощъ.

Така се явиха обективните условия, които наложиха прѣзъ 1910 г. приемането на законъ за застраховка на земедѣлските произведения отъ градушка, който започна да се прилага отъ 1911 г. и е въ сила досега. Този законъ почива на принципа за доброволното застраховане и взаимното подпомагане при субсидиране и подкрепа отъ държавата.

Съставителите на закона имаха прѣвидъ неуспѣха отъ първия законъ и историческото развитие на застрователното дѣло въ по-културните страни, което въ своята наука и практика бѣше прѣцизирано слѣдните главни правила за поддържането и разширението на една застраховка отъ градушка

1. да бѫде тя поставена на научна основа, както всѣка друга застраховка;

2. премини да сѫ евтини и справедливо опрѣдѣлени споредъ културния и мѣстенъ градобитенъ рискъ и височината на доходните стойности;

3. държавната субсидия да бѫде опрѣдѣляна пропорционално съ нарастването на застрахованата сума и административните разноски;

4. да се образува единъ силенъ резервенъ фондъ, лихвите на който да сѫ достатъчни за покриване на голѣмите рискове;

5. добрѣ обучени и добрѣ платени оцѣнители;

6. солидна организация и контрола на службата.

Независимо отъ това, дали застраховката ще бѫде доброволна или задължителна, тя непрѣменно трѣбва да отговаря на изложените правила, или условия.

Отъ стенографическите дневници на народното събрание се вижда, че при дебатите по приемането на закона большинството се изказало за доброволната застраховка, между които сѫ и прѣставителите на днешното правителство. Малцинството сѫ били за задължителната застраховка. Въ резултатъ се приема закона, изработенъ по образецъ на баварския законъ.

Както отъ изтъкнатото при дебатитѣ по приемането на закона, така и отъ практиката по прилагането му, вече десета година, могатъ да се изтъкнатъ слѣдните прѣимущества на доброволното застраховане :

1. демократичността на принципа въ противовѣсъ на упражненото насилие при всѣка задължителностъ;
2. съзнанието за нуждата отъ застраховката и свободата при избора на културитѣ и размѣра на застрахованата сума ;
3. даване възможностъ на стопанина да си направи смѣтка, дали му е износно да застрахова или не;
4. държавната субсидия неможе да се смѣта или чувствува непосрѣдствено, като данъченъ товаръ, който да възбужда негодувание, а като всѣка помошъ за общеполезни начинания, отъ която може всѣки да се ползува, щомъ пожелае ;
5. даване възможностъ да се организира службата съобразно разширението на застраховкитѣ, като постепенно се подготвя необходимия служебенъ и оцѣнителски персоналъ.

Едничкото, което може да се противопостави на тази застраховка е, че тя неможе да обхване всички земедѣлски стопани, ще се застраховатъ само съзнателнитѣ и тѣзи, които дѣйствително често страдатъ отъ градушка, а това обстоятелство има за послѣдствие по-скажи премии, щомъ учрѣждението е оставено да се издѣржа само отъ собственитѣ си срѣдства.

За съжаление това е вѣрно. Прѣзъ десетъ годишната дѣйностъ, застрахованитѣ неможаха да достигнатъ повече отъ 38,000, а прѣзъ н. г. до сега сѫ едва къмъ 13,000. При това положение неможе да не се отдаде извѣстна справедливостъ на държавитѣ и обществени дѣятели, които виждатъ разрѣщението на въпроса въ приемане задължителната застраховка.

И дѣйствително една задължителна застраховка, почиваща на солидна тарифна основа споредъ културнитѣ и градобитни рискове, би могла да обхване всички земедѣлски стопани и вѣроятността да стане тя по евтина, отколкото при сегашния ограниченъ брой доброволни застраховки, не е изключена. Едно такова законоположение, обаче, би имало два сѫществени дефекти :

1. земледѣлците ще видятъ въ него насилие за единъ новъ данъченъ товаръ, не само въ слабо-засѣгнатитѣ отъ градушка мѣста, но и въ силно-градобитнитѣ, ще се породи негодуване, заинтересовани лица ще използватъ това негодуване и въ резултатъ вмѣсто добро, ше се направи зло, като ще унищожи и сегашното учрѣждение;

2. за да се организира едно такова грамадно прѣдприятие, необходими сѫ голѣми парични срѣдства и специално подгответъ персоналъ, съ каквito не може да се разполага така лесно. Ако сега дѣйствующето учрѣждение, което обхваща частъ отъ имотитъ срѣдно на 30,000 стопани, си служи съ 70 души постояненъ персоналъ при централата, 250 души оцѣнители, съ помощта на всѣка община чрѣзъ специално натоварено лице да завежда службата и за цѣльта учрѣждението разходва за административни разносчи крѣгло $1\frac{1}{2}$ милиона лева, то можемъ да си прѣдставимъ разходитѣ и персонала за една задължителна застраховка, която ще се простре върху всичкитѣ имоти на 700,000 стопанства—всички въ размѣръ 25—30 пъти повече, съ резервенъ фондъ 250—300 милиона и съ цѣлъ полкъ оцѣнители и агенти!

Тѣзи положения г. Петковъ не ги е ималъ прѣвидѣ и затова така лесно разрѣшава въпроса. Застраховата — доброволна или задължителна, трѣбва да почива на научни начала, трѣбва да има конкретизирани прѣдложения чрѣзъ описъ на имотитъ и културитъ, които могатъ да прѣтърпватъ извѣстни измѣнения прѣзъ течение на вегатационния периодъ; освѣнъ това, тѣзи прѣдложения трѣбва ежегодно да се подновяватъ, понеже всѣка година носи измѣнение въ площта и доходността при трайнитѣ култури, а при едно-годишнитѣ култури и промѣна на мѣстото, особено у насъ, кѫде землищата сѫ разпрѣснати. Една солидна и справедлива застраховка отъ градушка неможе да оперира само съ декари безъ култури, доходни стойности, чувствителностъ на културитъ къмъ градушката и точна смытка за получениетъ прѣмии и изплатеното обезщетение; а това значи, трѣбва да имаме основнитъ и точни елементи за застрахованата сума, която е основата за опрѣдѣляне на премиите и прѣнка на обезщетенията.

Мисълъта на г. Петковъ е много права, побужденията благородни — да се направи застраховата всеобща при

възможни най-ниски премии. Всеобщността той постига чрѣзъ задължителност, а нискитѣ премии чрѣзъ облагане земята по емлячния регистъръ; съ това той разрѣщава и третия важенъ въпросъ — *опростяване на застраховката*, като се изхвърлятъ всѣкакви описи. Повидимому това е много вѣроятно, много лесно, само ако нѣмаме опита отъ приложението на първия законъ, основнитѣ положения на който бѣха сѫщитѣ, а сѫщо така, ако нѣмахме историята на тѣзи застраховки въ културнитѣ страни и всичкитѣ онѣзи условия и послѣдствия, които изложихме по-горѣ. Ние бихме казали нѣщо повече — щомъ застраховката може да се извѣрши толкова лесно и евтино, нѣма нужда даже и отъ учрѣждение за застраховки, а просто на просто ще се оцѣняватъ загубитѣ отъ мѣснитѣ комисии, размѣрътъ имъ ще се плаща отъ нашитѣ държавни банки и общата сума ще се прѣдвижа въ държавния бюджетъ на приходъ и разходъ. Въ такъвъ случай нѣма да има опасността отъ брожения и недоволства, за да има нужда държавата да казва „мощната си дума“ както казва г. Петковъ, та да успокоява населението. А именно тази „мощна дума“ е най-страшното, защото мощната дума може да докара и мощнъ отпоръ, който може да има за послѣдствие неизчислими врѣди и жертви и въ такъвъ случай вмѣсто да изпишемъ вѣжди, ще извадимъ очи.

Като оставаме за моментъ изъ прѣвидъ всичко друго, нека видимъ до колко може една задължителна застраховка да бѫде по-евтина, на което обстоятелство най-много се основава г. Петковъ.

(Слѣдва).

Ст. Д.

Измръзване на лозята въ гр. Чирпанъ и околията.

Атмосферните влияния причиняват върху лозята често грижи, които при новото лозарство тръбва да бѫдатъ по-големи и наврѣменни, отколкото при старото. Тѣзи явления, които не сѫ чести въ извѣстни мѣстности, каратъ лозарите да не бѫдатъ толкова внимателни при извѣршване на работите около лозата. Тѣ се осланятъ винаги на надеждата, че нѣма да се появятъ ранни есенни студове и късни пролѣтни слани, като закъсняватъ съ наврѣменната работа. Тази невнимателност костува много скжло на лозарите въ гр. Чирпанъ и околията, които оставиха незаровени лозята си прѣзъ миналата година. Въ Сѣверна България, гдѣто студовете сѫ по-остри, лозарите започватъ рано прѣзъ есента да ги заравятъ (загибатъ), когато въ Южна България, особно въ Чирпанъ, не извѣршватъ тази работа наврѣме. Тукъ лозарите, привикнали на топли есенни дни, сѫ по-невнимателни къмъ студовете и забавятъ ранното зариване на лозовите главини.

Тази непрѣвидливост на лозарите, прѣзъ миналата година, се отрази много злѣ върху лозята имъ; студътъ причини една загуба отъ 15—20%, отъ самите лозя, като остави черни — измръзнали кютюци. Много отъ кютюцитѣ (главините) на лозята, които покараха прѣзъ пролѣтната, изгубиха плодородието си: изчислява се реколтата прѣзъ тази година съ 50—60%, по-малко, отколкото е била миналата година. Това явление даде добъръ примѣръ на чирпанските лозари, за да ги подсеща за идущите години, да започватъ рано заравянето на лозята си. Днесъ тѣ изнемогватъ на неприятното атмосферно влияние, което имъ причини стотици хиляди лева изгубенъ за винаги капиталъ—плюсъ едно неплодородие въ размѣръ на горните проценти.

Студътъ, който започна рано прѣзъ м. ноември, завари лозята въ вегитационно състояние — непригответи за зимния сънъ. По пржките на кютюцитѣ имаше зелени листа, които не бѣха окапали. Това показваше, че хранителните материи, които сѫ се намирали изъ органите на лозата, главно скорбелните вещества, не сѫ били разпрѣдѣлени, асимилирани

отъ клеткитѣ на лозата. Така заваренитѣ лозя прѣзъ зимата бѣха по-чувствителни, къмъ студа, особено незаровенитѣ лози, и лесно изложени на измръзване. Прѣзъ този мѣсецъ, като никога, зимата започна изведнажъ съ ниска температура — по-долѣ отъ 10°C . Въ това врѣме духаха съверо-источнитѣ вѣтрове, които показваха една незапомнена зима за лозарите въ Чирпанъ и околията.

Годината 1919 ще бѫде добрѣ запомнена отъ всички лозари въ околията! Тя остави лозята въ лошо състояние и ще попрѣчи за бѣрзото възобновление на лозарството. Стари лозари не помнятъ такова голѣмо измръзване на лози при старото лозарство.

Върху изслѣдванията на много измръзали лозя се установява, че загинването на лозовите главини не е станало масово, а на опрѣдѣлени мѣстности и то късно-зрѣющитѣ сортове, които не сѫ били заровени. Най-голѣма поврѣда е направилъ студътъ въ ниските мѣстности. Измръзали лози има и по високите мѣстности, но измръзването е малко и е ограничено въ късно-зрѣющитѣ сортове. За измръзването на много лозови главини е повлияла и високостеблената рѣзидба. Лози, които сѫ рѣзани съ дълги рамѣнѣ и високо надъ земята, сѫ пострадали по-вече отъ студа, отколкото тѣзи, които сѫ били съ къси рамѣнѣ — нискостеблени.

Голѣмо влияние за измръзването на лозите е указала подложката. Тѣзи лози, които сѫ имали силно-растяща подложка, като: монтикола, R. R. 10114, Мурведъръ 1202 сѫ пострадали по силно отъ студа; тѣ сѫ имали калеми отъ десертни и късно-зрѣющи сортове. Пострадали сѫ: Гъмза, Маврудъ, разнитѣ бѣла грозда и други чуждостранни сортове.

За да се дойде до единъ положителенъ резултатъ върху измръзването на разните сортове, ще е нуждно да се направи една анкета. Съ нея ще се установи кои сортове страдатъ отъ ранните есенни студове, за да се прѣпоръжчатъ на лозарите и грижитѣ, които трѣбва да полагатъ при обработката и рѣзидбата имъ. Съ тази важна анкета ще трѣбва да се заеме чирпанското лозарско дружество, което съ отдѣлни анкетни листове: за мѣстността, подложката, калема, количеството на измръзналите лози въ лозето и др. да установи една истина. Тукъ ще се наложи единъ голѣмъ дѣлъ на

всички членове—лозари отъ дружеството, да попълнятъ правилно и върно анкетнитъ листове.

Слѣдътъ тази анкета ще се повърнемъ по обстойно за резултатитъ отъ нея. Ще можемъ да установимъ устойчивостта на нашенскитъ сортове на раннитъ студове прѣдъ въведенитъ много чужди грозда.

К. Н. ХРИСТОВИЧЪ.

Мжтни вина.

Неуспоримъ фактъ е, че само безусловно здравото и бистро вино, изнесено на пазаря, намира добра цѣна. Обаче случва се често (особно у българскитъ вина) даже и добре приготвенитъ, да се размжтятъ и цѣната имъ да се подбие значително. Добрия винаръ, който съзнава интереситъ си, трѣба да познава добръ причинитъ за развалянето на виното си, за да може, по възможность, самъ да пристъжи къмъ изцѣряването на виното му.

Причинитъ за размжтване на вината сѫ многобройни: така напр. често новоотточенитъ вина, съ появяването на първите зимни студове, оставатъ малко мжтни. Този недостатъкъ се дължи главно на разнитъ микробни болести, или на липсата на танинъ, киселина или на рано явилия се студъ, който отайва винената киселина, бѣлтъчни матери и др. на дъното на сѫда и на редъ други причини отъ по-сложенъ характеръ.

Нека да разгледаме нѣкои отъ по-важнитъ причини за размжтване на вината. На първо място иде присѫтствието, въ виното, на органически матери. Въ този случай цѣренето на виното се извѣршва съ обикновени познати всѣкиму спосobi, като прѣтакане, бистрене и филтриране.

Прѣтакането трѣба да се извѣршва въ късо врѣме слѣдъ отточването на младото вино отъ прашинитъ му. Цѣльта, която се гони тукъ, е отдѣлянето на виното отъ първата каль, присѫтствието на която въ виното е най-опасно. Наистина, вслѣдствие на собственната си тежестъ, кальта се отайва на дъното, особено слѣдъ първите зимни студове и съдържа не само алкохолни ферменти, които не сѫ опасни,

но още и такива обезчувствени отъ студа, които по-късно, на пролѣтъ, ще се умножатъ и прѣдизвикатъ повторна ферментация. Освѣнъ това присѫтствието на органически материи, въ виното, прѣдставлява постоянна опасностъ за развала; така при бѣрзи промѣни на температурата и въздушното налѣгане, калъта се размѣсва на ново съ виното и послѣдното се разваля.

Първото прѣтакане на младото вино играе голѣма роля: първо то позволява бистренето на виното, второ помага за окончателното му ферментиране и трето за изчезването на останалите нѣкои лоши вкусове, като този на сѣра напр. и други. Отъ всичко горѣзложено става ясно на всички, че прѣтакането на вината е отъ необходимо значение за тѣхното узрѣване и запазване; ето защо прѣтакането трѣбва да се извѣрши на врѣме и то на нѣколко пжти прѣзъ първата година.

Бистренето се прѣдприема обикновенно надъ прѣточени вече вина останали мѣтни и съдѣржащи още плуващи органически материи, които мѣтятъ виното. Избистреното вече вино се прѣточва внимателно въ другъ чистъ сѫдъ. Различаваме два вида бистрене — механическо и химическо, а понѣкога и двата вида се извѣршватъ наедно. Механическото се извѣршва съ вкарване въ мѣтното вино нѣкое твърдо тѣло, което, вслѣдствие на своята тежестъ, завлича висящите материи, въ виното, на дѣното на сѫда, а химическото се извѣршва, когато поставената въ виното материя се съединява съ извѣстни елементи на послѣдното, като се съсира и завлича, съ себе си, всички мѣтящи вещества.

Най-употрѣбяваниятъ материи за механическото избистрюване сѫ: силициевия пѣськъ, испанская прѣсть (единъ видъ алюминиевъ силикатъ), каолина, хартията и др., а за химическото — желатина, рибенъ мѣхуръ, бѣлтъкъ отъ яйце и др. които, сипани въ виното, се съединяватъ съ танина му, образуватъ гжести мрѣжи завличащи на дѣното на сѫда мѣтящите материи. За отбѣлѣзване е, обаче, че съ употребяването на казаниятъ бистрителни вещества се отнема на виното отъ танина, поради което при лекитъ вина се изисква, почти винаги, прѣдварително прибавяне на такъвъ.

Остава филтрирането, което се извѣршва съ помощта на разнитъ системи филтри.

Липсата на киселина въ едно вино може, както вече споменахме, да причини размътването на сѫщото; въ случаи се дѣйствува съ искусство прибавяне, въ болното вино, на нѣкоя киселина, била винена или лимонена. Много прѣпорожително е и размѣсването на едно вино съ малко киселина съ друго богато на такава.

Случва се понѣкога, че избиствени вече единъ пѣтъ мѣтни вина съ по-голѣмо количество материя за избиствуване отколкото е нужна, да оставатъ пакъ мѣтни; въ случаи виното е било слабо на танинъ и послѣдния е останалъ неразтворимъ. Такива вина се избиствуватъ наново съ прибавянето имъ на танинъ по искусственъ начинъ.

Непѣлно ферментирало и останало сладко вино не може да се запази за прѣзъ лѣтнитѣ горещини. Въ такъвъ случаи налага се извѣршването на второстепенна ферментация. Операцията е твърдѣ деликатна; опитния винар трѣбва да положи много грижи и избиране благоприятно врѣме и условия за развитието на мѣстните ферменти, останали въ самото вино, или прибавянето на изкуствено отбрани такива. Прѣдпочтително е прибавянето на подбрани ферменти, отколкото турянето въ болното вино на разни други прѣсни или запазени винени каши (каль) съдѣржащи въ себе си зародиши на разни болести.

Днешната модерна индустрия въ по-културнитѣ винарски страни произвежда и дава на интелигентнитѣ винари първокачествени подбрани ферменти, използването на които се извѣршва навредъ въ Франция и другадѣ.

Съюзни и дружествени.

Поканваме лозаритѣ да обѣрнатъ особено внимание на всичко туй, което е изложено въ този отдѣлъ на настоящата книжка и да прѣцѣнятъ значението на Съюза и сп. „Лозарски Прѣгледъ“.

Съюзъ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 162

Гр. София, 30.VIII 1920 г.

До Господина

Министра на Финансите

(Отдѣление за акцизитетъ и привилегиите)

Тукъ

Господине Министре,

Съюзътъ на българскитѣ лозари, въ желанието си да се запазятъ отъ една страна интересите на лозарството въ страната и отъ друга — интересите на фиска, поиска, отъ всички лозарски дружества въ страната и отдѣлните членове на Съюза, мнѣнието имъ по въпроса за приготовлението на петиотизирани вина, каквото закона за акциза позволява на производителите-лозари за домашно употребление. Съюзътъ също поиска и мнѣнието имъ по недостатъците на закона и неговото прилагане.

Отъ отговоритѣ, които се получиха, се вижда че всички лозари поддържатъ, че е належаше прѣмахването привилегията, която имаха до сега лозаритѣ, да приготвляватъ за домашно употребление петиотизирани вина, защото съ допускането на такива, макаръ и въ ограниченъ размѣръ, се отваря вратата за злоупотребление и съ това освѣнъ че се поддържа реномето на истинските български вина, но се и ощетяватъ интересите на Държавата.

Въ името на тия интереси, Съюзътъ на българскитѣ лозари счита за свой дѣлъ да донесе до знанието Ви, Господине Министре, и да прѣпоръча мѣрки, които Съюзътъ съмѣта, че ще бѫдатъ еднакво полезни и за лозарството, и за Държавата.

Съюзътъ моли: 1) да се отмѣни, по законодателенъ редъ, забѣлѣжката отъ „закона за акцизитетъ на вината“ по силата на която до сега се позволяваше на производителите-лозари да приготвляватъ петиоти за домашно употребление;

2) да се внесе поправка въ сега съществуваща законъ за акциза на вината въ смисъль, че онзи, който се залови че приготвлява или продава петиотизирани вина, се наказва съ глоба въ десеторенъ размѣръ на акциза, а залованото вино се разлива публично. Провиненитѣ, до три пъти, въ нару-

шение закона за акциза на вината, се лишаватъ отъ правото да упражняватъ винарска търговия;

3) да се внесе поправка въ сега съществуващия законъ за акциза на вината въ смисъль щото длъжностните лица, които укриятъ петиотизаторъ, се наказватъ съ тъмниченъ затворъ отъ 3—5 години;

4) да се внесе поправка въ закона въ смисъль: всъки лозарь, кръчмаръ или търговецъ на вина и ракии тръбва да притежава измърени и маркирани сждове, въ които ще съхранява вината и ракиите си; маркирането и измърването на сждовете тръбва да стане въ единъ срокъ отъ три години отъ влизането въ сила на закона;

5) да се внесе поправка въ закона за акциза на вината въ смисъль: въ съставъ на комисията по измърването на вината и ракиите по право влиза за членъ единъ представител на мѣстното лозарско дружество, каждъто има такова, а тамъ, гдѣто нѣма, единъ поченъ лозарь, прѣимуществено членъ на Съюза;

6) да се внесе поправка въ смисъль: прѣди гроздобера общинските власти, съ сѫдѣйствието на акцизната власть и представителя на мѣстното лозарско дружество, да пригответъ списъци на всички лозари, винари, кръчмари и фабриканти, отъ които да се вижда: а) количеството декари лозя, които притежава всъки лозарь (възрастъта на лозята и видътъ имъ — американски или нашенски); б) дѣйствително набраното отъ лозята гроздѣ — въ килограми, или кораби; г) купеното отъ лозаря, търговеца или фабриканта грозде и отъ кого е купено; д) продаденото отъ лозаря грозде и кому го е продалъ (лозарь, или фабрикантъ, село, градъ и околия) и е) общото количество грозде, килограми или кораби, съ което лозаря, винаръ или фабриканта разполага за производството на вино слѣдъ становитъ покупки-продажби на гроздето. Тия списъци ще се попълватъ възъ основа декларациите дадени отъ лозарите, кръчмарите и фабриканите и провѣрени отъ властта; декларациите се подаватъ въ тридневенъ срокъ слѣдъ гроздобера въ Общ. Управление; отъ тѣхъ ще може да се знае какво количество грозде е купило дадено лице и да се изчисли приблизително полученото количество вино, като се смята около 60% вино и 40% джибри;

7) да се внесе поправка въ закона въ смисъль: измърването на вината и пращината става слѣдъ прѣкипяването на вината и не по-късно 30 дни отъ гроздобера, като се почише измърването съ кръчмарите; измърването да става отъ комисия въ съставъ: общинския кметъ, или неговъ представител, представител на акцизната власть, представител на мѣстното лозарско Д-во, или, ако такова нѣма, отъ единъ поченъ лозарь, мѣстния учител и мѣстния свещеникъ;

8) прѣнасянето на вината да става съ прѣносително свидѣтелство отъ акцизнитѣ власти; за улеснение на голѣмите лозари и фабриканти, да имъ се даватъ завѣрени кочани отъ които сами да издаватъ прѣносителни свидѣтелства подъ страхъ на отговорностъ, че ще бѫдатъ глобявани и лишени отъ търговия, ако злоупотрѣбятъ съ тия прѣносителни свидѣтелства;

9) да се прѣдвиди въ закона, че никой нѣма право да сварява и изхвърля джибрийтъ си до като не се провѣрятъ отъ акцизнитѣ власти съ участіето на прѣдставител на мѣстното лозарско д.-во, или, гдѣто нѣма такова, отъ поченъ лозарь;

10) да се прѣдвиди строгъ контролъ на търговията съ захаръ и медъ по отношение на лозаритѣ;

11) да се прѣдвиди контролъ на винарските кжци, осо-бенно по врѣмето на гроздобера;

12) да се даде право на всички държавни химически лаборатории, въ страната, да констатиратъ фалшификаціите на вината и да могатъ за цѣльта да съставляватъ нужднитѣ актове; сѫщите права да се дадатъ и на всичките химици на държавна служба;

13) да се дадатъ широки права на лозарските д.-ва за контролиране и откриване на петиотизацията, като на откривателитѣ се дава 50% отъ глобитѣ, били тѣ държавни чиновници, или частни лица и

14) да се измѣни закона въ смисъль: на производителя лозарь се освобождава отъ акцизъ, за всѣки членъ отъ сѣмейството му и безразлично отъ възрастта му, по 50 литри вино и 10 литри ракия, защото онова, което се пада за малкитѣ дѣца, ще се изразходва при раждането имъ, кръщаването и пр.

За неизлишно считаме да Ви съобщимъ, Господине Министре, че, за да Ви дадемъ настоящето си изложение, сме се ржководили отъ мнѣнието на лозарските дружества въ: 1) Лѣсковецъ, 2) Г. Орѣховица, 3) Перущица, 4) Сухиндолъ, 5) Станимака, 6) Ловечъ, 7) Ески-Джумая, 8) Стара Загора, 9) Анхиало, 10) Стражица, 11) Бургазъ, 12) Севлиево, 13) Гор. Студена, 14) Карайсенъ, 15) Бѣлоградчикъ и др. и лозаритѣ Брата Витанови-Лѣвски, П. Лѣвичаровъ — с. Кара-Мусалъ, Хр. Калжчевъ — Т. Пазарджикъ, Балю К. Орѣшаровъ, с. Махалата (плѣвенско) и др.

Увѣрени че ще вземете подъ внимание изложението ни*
молимъ Ви, Господине Министре, да приемете увѣрението въ
отличното ни почитане:

за Секретарь : п. Прѣдседатель :
(п.) И. И. Хранковъ (п.) Хр. Тишковъ.

*) Горното ни изложение, за щастие, бѣ взето подъ внимание отъ почитаемото Министерство на Финансите, което лозаритѣ може да видятъ отъ окръжното на послѣдното отъ 3. IX. т. г. № 18466 и окръжната телеграма № 19307 отъ 13 с. м. (Б. Р.).

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
Отдѣление за държавните привилегии
и за акцизите
№ 18466

София, 3 септември 1920 год.

Окръжно.

До г. г.
Акцизните Началници.

Отъ докладитѣ на контролните комисии, които миналата година провѣряваха дѣйствията на комисиите по общото измѣрване и описание на вината и материалите, отъ които се вари ракия, Министерството констатира, че, въпрѣки изчерпателните наставления и упътвания, дадени съ окръжното прѣдписание № 19828 отъ м. година, комисиите по общото измѣрване сѫ допуснали маса нередовности, отъ което вади заключение, че фискалните органи, които сѫ влизали като членове въ тия комисии, сѫ били крайно немарливи и дори недобросъвестни при изпълнение на възложената имъ работа.

Обобщени нередовностите, които миналата година сѫ допуснати при това измѣрване и описание на вината и материалите, се свеждатъ къмъ слѣдующето:

1. въ нѣкои села измѣрването и описание е станало много късно, когато голѣма част отъ новопроизведеното вино е било продадено и консомирано, или пъкъ употребено за други нужди, а джибрите по контрабанденъ начинъ изврени на ракия, поради което комисиите не сѫ имали какво да измѣрватъ;

2. на много мяста сѫдовете съ вино и джибри сѫ мерени окомѣрно и то винаги въ по-малко, отколкото е билъ дѣйствителния имъ обемъ;

3. нѣкаждѣ комисиите умишлено сѫ измѣрвали вината и джибрите чувствително по-малко отъ колкото сѫ били въ дѣйствителностъ. Въ пазарджишко, напримѣръ, само въ три села контролната комисия е намѣрила 480,000 литри неизмѣreno и неописано вино, което, безъ съмнѣние, се дѣлжи на недобросъвестностъ отъ страна на комисията, която е дѣйствуvala въ тия села, тъй като другояче необяснимо е какъ единъ производител може да укрие 20—25 хиляди литри вино безъ знанието на комисията;

4. никаждѣ измѣрените сѫдове не сѫ били маркирани, както бѣ наредено съ горѣпомѣнатото окръжно. Липсата на тия марки е отнемало възможността на контролните комисии да провѣрятъ дѣйствията на първите такива и да констатиратъ дали извѣстни сѫдове, съ вино или джибри, не сѫ били укрити отъ производителите при общото измѣрване;

5. разписките обр. № 2, съ които се описватъ измѣрените вина и джибри, не сѫ били издавани на производителите тутакси слѣдъ измѣрването на вината и джибрите имъ. Често тия разписки сѫ издавани 1—2 мѣсеса слѣдъ измѣрването, което е прѣдизвиквало, справедливо, негодоването на производителите. Нѣкаждѣ пъкъ комисиите, вместо лично

да измѣрятъ вината и джибритѣ, сѫ изпращали отдѣлни акцизни стражари за да взематъ размѣритѣ на сѫдоветѣ и и възъ основа на тѣхъ сѫ правила изчисленията си безъ тѣ сами да сѫ ги провѣрявали;

6. върху разписките обр. № 2 не сѫ скицирвани измѣрените сѫдове и не сѫ отбѣлѣзвани размѣритѣ имъ, съгласно дадените наставления. Горното е твърдѣе необходимо, тѣй като безъ тия скици и безъ размѣритѣ на сѫдоветѣ е било, впослѣдствие, абсолютно невъзможно да се провѣрятъ рекламираните на производителите;

7. нѣкаждѣ комисии сѫ намалявали отъ измѣрените вина по 20 литри за всѣки членъ отъ домакинството, за домашно употребление, когато тази отстѣпка, съгласно чл. 5 отъ закона за облагане съ акцизъ вината, се прави при изчисление данъка на виното;

8. нѣкои комисии сѫ пропущали да измѣрятъ и оишать вината и джибритѣ на цѣли села въ районите си, което съ нищо не може да се обясни освѣнъ съ прѣстѣпна небрѣжностъ къмъ интересите на службата, или зла умисъль отъ страна на комисии;

9. на много мяста, по липса на кочанни разписки обр. № 2, комисии сѫ вписвали резултата отъ измѣрването въ списъци, които често сѫ изгубвали и по тоя начинъ измѣрените и описаны съ тия списъци вина и джибритѣ сѫ останали необложени съ акцизъ;

10. никаждѣ комисии не сѫ завеждали и провѣрявали воденето на партидните книги обр. № 7 въ селата на участъците си;

11. никаждѣ сѫщите комисии не сѫ провѣрявали дали измѣрените вина сѫ били чисти или петионти.

Могатъ да се наброятъ още маса нередовности и опущения, вършени отъ комисии при миналогодишното общо измѣрване и описание на вината и материалите, отъ които се вари ракия, и ако Министерството се спира само върху горните, то е защото тия нередовности застѣгатъ сѫществено интереса на сѫкровището, тѣй като неизмѣрването и неописването вината и джибритѣ точно има за послѣдствие ущетяване интереса на сѫкровището съ акциза на неизмѣрените и неописани вина и джибри и защото отстранението на тия нередовности е напълно зависимо отъ волята и желанието на комисии.

Съ цѣль да се избѣгнатъ тия нередовности при прѣдстоящето общо измѣрване на вината и материалите, добити отъ тазгодишната реколта, като Ви обрѣщамъ вниманието върху помѣнатото окръжно, което, както Вие, така и подвѣдомствените Ви органи трѣбва да проучите най-внимателно за да се обезпечи точното му прилагане, а заедно съ това и гарантира своеврѣменното и точно описание на вината

и материјалитѣ, намирамъ за нужно да Ви дамъ още слѣднитѣ упѣтвания:

Както Ви е извѣстно, съгласно чл. 3 отъ закона за облагане материјалитѣ, отъ които се вари ракия, приготвенитѣ слѣдъ 28 септември материали се измѣрватъ, всѣка година, отъ специални комисии, назначени отъ Васъ и, до като не бѫдатъ измѣрени материјалитѣ въ едно населено място, никакво варене на ракия не се позволява.

Понеже брането на гроздето, а заедно съ това и добиването на новото вино съвпада почти едноврѣменно съ приготвленietо на другитѣ прѣсни плодове, то измѣрването му ще се извѣрши отъ сѫщите комисии, които ще измѣрватъ и материјалитѣ. За да даде, обаче, измѣрването желателния резултатъ, трѣбва да се извѣрши по вѣзможностъ по бѣрже и планомѣрно. За тая именно цѣль, Министерството Ви прѣпоръжда слѣдното:

1. още отъ сега, чрѣзъ общинските власти, съберете свѣдѣния въ кои села на района Ви лозарството е най-развито: кога ще почне и свѣрши гроздоберътъ въ тия села; какви вина се произвеждатъ въ тѣхъ и кога се продаватъ сѫщите;

2. съ огледъ числото на винопроизводнитѣ села и селата, въ които има приготвени материали, отъ които се вари ракия, ще разпрѣдѣлитѣ района Ви, по вѣзможностъ, на повече участъци. Съ специална писмена заповѣдъ, за всѣки участъкъ, ще назначате комисия състояща се: за прѣседателъ — акцизенъ агентъ, приставъ, опитенъ акцизенъ стражаръ, контролъръ при нѣкоя фабрика, отсѫтствуването на които отъ тамъ не ще бѫде въ ущърбъ на службата при послѣдната и финансовъ агентъ или бирникъ, а за членове — общинския кметъ или секретаръ-бирникъ и главния учитель или учителка за всѣко село по отдѣлно; въ състава на тая комисии да влиза и единъ прѣставителъ на мѣстното лозарско дружество, а тамъ гдѣто нѣма такова — по единъ производителъ — лозарь;

3. назначенитѣ комисии, на които прѣдварително ще дадете практически упѣтвания за измѣрване на разнитѣ сѫдове, снабдени съ метрически ленти, достатъчно количество кочанни разписки обр. № 2, дадени на прѣседателя на комисията срѣчу разписки, и ржководство за измѣрване на сѫдоветѣ по способа на „Джалеповъ“, ще изпратите веднага въ опрѣдѣленитѣ имъ участъци за да почнатъ дѣйствията и то именно отъ ония села, гдѣто гроздоберътъ е привършенъ. Комисиите нѣма да обхождатъ селата подредъ, а трѣбва да отиватъ по напрѣдъ тамъ, гдѣто интересътъ на службата налага това. Най-голѣмо внимание комисиите ще обѣрнатъ на ония села, гдѣто се произвеждатъ бѣли вина, които незабавно се вдигатъ отъ тѣрговците. Ако нуждата наложи, въ-

такива села ще назначавате мъстни комисии състоящи се отъ общинския кметъ или замъстника му, главния учителъ или учителка, свещеника и единъ производител-лозарь, на която, подъ страхъ на угловна отговорностъ, ще възложите измърването на бълтъ вина, които се изнасятъ отъ селото;

4. до гдъто трае измърването на вината въ района Ви, нѣма да позволявате, подъ никакъвъ прѣлогъ, прѣнасянето на вина отъ едно място на друго. Излъчение ще се прави, както се казва, само за бълтъ вина, приготвявани отъ търговци-прѣкупчеци на гразде. Тѣхното прѣнасяне ще се позволява само съ прѣносителни свидѣтелства и то слѣдъ като прѣварително се заплати акциза имъ въ Българската Народна Банка, а пъкъ въ прѣносителното свидѣтелство ще се отбѣлѣзва контролния номеръ на вносния листъ. Вина, които прѣзъ врѣме на измърването се заловятъ, че се прѣнасятъ безъ прѣносителни свидѣтелства, ще се считать укрити отъ описание; противъ прѣносачите имъ ще се съставятъ актове, а самото вино ще се конфискува;

5. за да бѫдатъ комисии по-сигурни въ работата си, прѣди да започнатъ измърването вината и материалитѣ въ едно село, длѣжни сѫ да изискватъ отъ общинския кметъ списъкъ на производителитѣ съ означение числото на декаритѣ градини и лозя, отъ които сѫ набрани материалитѣ, както и количеството на набраното, закупеното и употребено за добиване на вино грозде и, съгласно свѣдѣнната по тѣхъ, да съобразятъ своитѣ дѣйствия; безъ да иматъ на ръка тия свѣдѣння, комисиитѣ нѣма да започнатъ измърването. Ако количеството на виното на нѣкой производителъ не съответствува на количеството на набраното му грозде, по процентъ 60 % за виното и 40% за джибри, комисиитѣ сѫ длѣжни да правятъ провѣрка съ цѣль да установятъ на що се дѣлжи разликата било въ по-вече, или по-малко на виното. Ако отъ тая провѣрка се установи, че виното на производителя е по-малко отъ колкото слѣдва да бѫде, защото е продадъла частъ отъ него прѣди то да е било измѣрено и описано и че за продаденото вино не е издалъ прѣносително свидѣтелство, тъй продаденото вино ще се счита за укрито отъ измърване; противъ такива производители ще се съставятъ актове; а ако виното е продадено съ прѣносително свидѣтелство — то ще се записва въ разписката обр. № 2. Обратно на това пъкъ, гдѣто виното се укаже по-много отъ колкото слѣдва да бѫде споредъ набраното грозде, ще се иска отъ производителя да докаже отъ гдѣ е взелъ излишекъ. Обикновено тоя излишекъ ще произхожда отъ изкуствено приготвени вина — петиоти — добиването на които е забранено; такива вина се приготвяватъ, най-вече, отъ търговцитѣ складажии въ лозарските центрове. На тия именно складове комисиитѣ трѣбва да обѣрнатъ особено вниман-

ние, като провърятъ дали търговеца търти, или производителя е купилъ захаръ и медъ и зи какво сѫ употребени. Всички петиоти и петиотизирани вина, отъ които, като се взематъ двойни пробы, ще се запечатватъ, а противъ производителятъ на такива вина да се съставятъ актове, които, заедно съ пробите, да се изпращатъ на респективния акцизенъ началникъ. Тамъ, гдѣто комисионъ има съмнѣние, че има укрити вина, ще правятъ прѣтърсане изъ домоветъ и складоветъ на производителятъ и търговицъ. Укритиятъ отъ описание вина ще конфискуватъ, а противъ укривателятъ имъ ще се съставятъ актове;

6. снабдени съ общински списъци, комисионъ ще обходятъ всички кжци въ населеното място. Прѣди да започнатъ измѣрването виното и материалитъ на единъ производителъ, ще поканятъ послѣдния да декларира количеството на набраното, или прѣкупено грозде и посочи всичкото си вино и материали, като го прѣдупрѣдятъ, че, ако по-сетнѣ се намѣрятъ укрити такива, ще бѫдатъ конфискувани. Слѣдъ това ще пристигнатъ къмъ измѣрването на материалитъ. При вземането размѣритъ на сждоветъ, комисионъ трѣбва да държатъ смѣтка за състоянието, въ което се намиратъ материалитъ за ракия, особено джибрийтъ. Ако послѣднитъ се мѣрятъ въ момента на ферментацията имъ, трѣбва да се има прѣвидъ, че обема имъ е увеличенъ. За да бѫдатъ справедливи при такива случаи, отъ количеството на измѣренитъ джибри ще правятъ съответното намаление, което въ никакъ случай не трѣбва да прѣвишава 3%. Водата, сипана въ джибрийтъ, нѣма да се намалява отъ обема на първите. Комисионъ да провѣрятъ дали джибрийтъ сѫ добръ изцѣдени отъ мѣстъта, което да иматъ прѣвидъ при измѣрването на вината;

7. измѣренитъ сждове ще се скицирватъ върху гърба на кочанната разписка обр. № 2, като на всѣки сждъ се отбѣлѣзватъ и размѣритъ му. Срѣщу всѣки сждъ се изчислява вмѣстимостта му, която се вписва въ марката обр. № 4 и се залѣпва върху сжда. Тамъ, гдѣто нѣма формени марки обр. № 4, вмѣсто съ такива комисионъ ще си служатъ съ обикновени листчета. Слѣдъ измѣрване всичките сждове на производителя, комисионъ вписватъ резултата отъ измѣрено вино и материали по отдѣлно въ разписката № 2, която веднага се подписва отъ членоветъ на комисията и производителя и тутакси се прѣдава на послѣдния;

8. слѣдъ измѣрването вината и материалитъ въ едно населено място, комисията, чрѣзъ общинския глашатай, поканва ония производители на които, по една или друга причина, вината или материалитъ сѫ останали неизмѣрени, да заявятъ това; ако има такива случаи, комисията ги измѣрва, слѣдъ това завежда партидната книга образецъ № 7 на об-

щината, събира кочанните разписки образец № 1, издадени при частичното измѣрване на материалите въ селото, които при описание, заедно съ изрѣзаните кочанни разписки образец № 2 за сѫщото село, изпраща на респективния акцизенъ агентъ и

9. ако нѣкаждъ комисионът намѣрятъ старо вино, за което се заяви отъ притежателитъ му, че дѣйствително то е токова, тѣ провѣряватъ внимателно качеството му и изискватъ отъ стопанина му вносния листъ, срѣчу който е платилъ акциза му, като сѫщеврѣменно правятъ провѣрка и въ партидната книга на общината; количеството на старото вино и числото на сѫдовете се отбѣлѣзыва съ уговорка върху разписката образец № 2, която уговорка се подписва отъ всички членове на комисията.

Прѣди започването на общото измѣрване, съ писменна заповѣдь разгласете между населението, въ района Ви, мѣрките, които ще вземете за обезпечаване своеврѣменото и точно измѣрване на вината и материалите, като ги прѣдупрѣдите, че противъ всички ония, които укриятъ вино, или материали отъ измѣрване или които не изпълняватъ наредданията Ви, ще бѫдатъ съставени актове за наказването имъ по респективния законъ. *Разрѣшеніе за свободно прѣнасяне на вината отъ едно място на друго ще дадете слѣдъ като получите свѣдѣнія, че всички вина и материали, въ района Ви сѫ измѣрени.* Щомъ бѫде привършено общото измѣрване, ще наредите до акцизните агенти, въ района Ви, да се заловятъ енергично съ изчислението данъки върху материали и акциза на виното, за да се пригответъ своеврѣменно партидните книги и вржчатъ на надлежните бирници.

Измѣрените вина ще се впишатъ въ сѫщите партидни книги обр. № 6, въ които се вписватъ и другите материали и то въ опрѣдѣлената графа „вино“. Отстѣжката (чл. 5 отъ закона) ще се прави върху акциза, който слѣдва да заплати производителя, считано по 40 литри или 20 лева на глава за всѣки членъ на домакинството; за дѣцата по-малки отъ 10 години, отстѣжка нѣма да се прави. Сѫщо така отстѣжка нѣма да се прави и за слугите на домакинството.

Слѣдъ като изчисленъ акциза и данъка и нанесенъ въ партидната книга обр. № 6, което безусловно трѣбва да стане най-късно до края на м. февруари идущата година, акцизните агенти ще пригответъ, за всѣка околия, по единъ списъкъ, който ще попълнятъ, съ слѣдните данни: *име и прѣзиме на производителя, градъ или село, количеството на измѣрените вина, количеството на измѣрените материали, отдельно по видове, акциза за измѣреното вино, данъка на измѣрените материали и направената отстѣжка на производителя. Тия списъци, надлежно провѣрени отъ*

Васъ, най-късно до 15 мартъ тръбва да изпратите въ Министерството.

Министерството е увѣрено, че, ако всички акцизни чиновници проучатъ внимателно окръжното прѣдписание № 19828 отъ миналата година, както и настоящето, ще могатъ да се избѣгнатъ всички до сега грѣшки въ работата по прѣстоящето измѣрване на вината и материалитѣ и при приготовляването на свѣрзанитѣ съ това книжа. Малко повече трудъ и интересъ къмъ службата ще може да гарантира на съкровището припадающимъ му се приходъ и само така акцизнитѣ чиновници ще докажатъ, че не напразно държавата харчи огромни срѣдства за тѣхното издѣржане.

Министерството прѣдуправѣждава както Васъ така и всички акцизни чиновници, че, ако въпрѣки всичко това се повторятъ миналогодишнитѣ грѣшки, то ще бѫде безмилостно къмъ всички ония, които биха допуснали подобно нѣщо.

Министъръ: (п) Турлаковъ

Главенъ секретарь: (п) В. Георгиевъ

Началникъ на отдѣлението: (п) Д. Христовъ

*

БУРГАСКО

ЛОЗАРСКО ВИНАРСКО Д-ВО

№ 74

4-и септември 1920 година

БУРГАСЪ

До Господина Министра на Финансите,
копие: 1) Контролна комисия при Минист. на
Фин. по опреѣдѣление данъка върху печалбите
отъ войната; 2) Министру Земед. и Държ.
Имоти и 3) Съюза на Бълг. Лозари-Винари.

МОЛБА

отъ Бургаското Лозаро-Винарско Д-во

Господине Министре,

Въ моментъ, когато една страна се намира въ бѣдствено положение или нужда, всѣки гражданинъ е длѣженъ, и морално, и по закона да даде своята помощъ, за да може по такъвъ начинъ съ общи усилия да се изведе страната отъ тежкото положение. Въ такъвъ случай всѣко манкиране на гражданина е прѣстъпление. Държавата е въ правото си да прибѣгва до помощта на своите граждани за парични срѣдства, обаче тази помощъ не трѣбва да бѫде въ такава форма, която да изчерпва всички срѣдства на гражданинъ и да ги докарва до материално съисиване. Държавата не съставлява нѣщо отдѣлно и независимо отъ гражданинъ. Тя е единъ видъ съюзъ на отдѣлнитѣ членове въ едно политическо цѣло, за охрана на тѣхнитѣ економически интереси чрѣзъ нагаждане своите дѣйствия и функции по начинъ такъвъ, че да има хармония и сътрудничество помежду имъ. Обаче изгуби ли се тази координираща нишка, влѣзатъ ли цѣлото и отдѣлнитѣ членове въ противорѣчие, то разривътъ става неизбѣженъ.

И тъй, както при една машина отдѣлната нейна част щомъ прѣстане да се движи, спъва се движението на цѣлата машина, и, ако не бѫде о врѣме това забѣлѣзано, може да се прѣдизвика катастрофа и нещастие, сѫщо е и съ дѣржавата въ нейнитѣ прояви. Обаче изглежда, и то за голѣмо нещастие, че това важно условие въ живота на Дѣржавата ясно не се схваща отъ нѣкои чиновници.

Господине Министре, ако обрѣщаме Вашето внимание върху това, то го правимъ отъ изкрени побуждения за да прѣдотвратимъ едно зло, което не ще изведе нито Дѣржавата, нито гражданитѣ до добѣръ край; цѣльта ни е да обрѣнемъ вниманието Ви върху една безогледност и висша неправда на едни финансови органи, които, водими отъ излишна ревност, фактически идатъ да подкосатъ дѣнера, върху който се крѣпятъ и развиватъ едни отъ ресурсите за финансовото и економическо благосъстояние на Дѣржавата и така да спѣватъ едно производство, което тепѣрва се развива у насъ и което поне за първо врѣме чувствува нужда отъ насърдчение и подкрѣпа отъ страна на Дѣржавата. Думата ни е за лозарското производство въ Бургасъ, което фактически дава най-голѣми приходи за Дѣржавата. Общо взето най-голѣми дѣржавни и общински данъци се събиратъ днесъ отъ лозаритѣ. Ако съ една безогледна финансова политика се цѣли да се спѣне и съсипе това производство, лозаритѣ, безспорно, ще пострадатъ, обаче не по-малко ще има да пострадатъ фиска и общинската каса. Една разумна данъчна политика трѣбва да бѫде въ хармония съ общата дѣржавна финансова политика, която не може да има за цѣль да прѣсущи дѣржавнитѣ ресурси, а напротивъ да ги развива и запазва, колкото се може за по-дѣлго врѣме. — И тъкмо това обстоятелство не е схванатото отъ тукашнитѣ финансови власти при опрѣдѣлянето на бург. лозари данъка върху печалбитѣ прѣзъ войната, съгласно закона за сѫщия данъкъ обнародванъ въ Дѣржавенъ Вѣстникъ бр. 385 отъ 20.III. 919 год., следствие на което ние сме свидѣтели на едно неимовѣрно високо облагане съ тоя данъкъ, така че мнозинството отъ бургаскитѣ лозари, за да могатъ да го изплатятъ, ще трѣбва да продадатъ една голѣма част отъ имота си, обстоятелство, което, очевидно е, ще докара пропадането на бург. лозарство още въ самия му зародишъ.

Ето защо подписанитѣ, членове на бургаското лозарско-винарско дружество, не можемъ да не обрѣнемъ вниманието Ви, Господ, Министре, върху това биюще въ очи извѣнредно голѣмо облагане съ данъкъ върху печалбитѣ прѣзъ войната бургаски лозари, като напримѣръ:

1. *Кирязи Атанасовъ* е продалъ прѣзъ 1918 год. гроздeto си изцѣло, като е отстѫпилъ на търговеца купувачъ — Бекяровъ и Фрингопуло избата и бѣчвитѣ си за 22,000 лева;

прѣзъ 1915 год. е получилъ 5,000 лева, прѣзъ 1916 г. пакъ 5,000 лева и прѣзъ 1917 г. — 12,000 лева, или за четирийтѣ години е получилъ 44,000 лв., а е обложенъ съ данъкъ върху свѣрхпечалба 75,000 лева.

2. *Паскаль Капри* има на плодъ 105 декара лозя, а е обложенъ съ 198,000 лева.

3. *Киряко Зарари* има 50 декари, а е обложенъ съ 143,000 лева.

4. *Пенчо Ивановъ* има 18 декари, а е обложенъ съ 32,400 лева.

5. *Славчо Тодоровъ* има 15 декари лозя, а е обложенъ съ 11,500 лв.

6. *Д-ръ Чилингировъ* има 35 декари лозя, а е обложенъ съ 41,000 лева.

7. Наслѣдницитѣ на полковникъ Рашковъ, които иматъ теже 35 декари лозя, работени при сѫщите условия, като Д-ръ Чилингировъ сѫ обложени пакъ съ 24,000 лева.

8. *Анна Риба* при 22 декари лозе, отъ които едва прѣзъ 1917 и 1918 година е получила плодъ и то съ крайно слаба производителностъ, е обложена съ 21,000 лева.

9. *Атанасъ Кебапчията*, теже съ 22 декари, е обложенъ съ 8,700 лева.

Аномалия безподобна въ опрѣдѣляне облагателния размѣръ.

Бургаскитѣ финансowi власти, ако, съгласно чл. 31, ал. II отъ закона за облагане съ данъкъ върху печалбитѣ прѣзъ войната, се бѣха ржководили отъ декларациитѣ на всѣки единъ лозарь и ако бѣха провѣрили, особено приходната имъ часть, съ официалнитѣ имъ регистри при бургаската община и при бург. акц. управление, въ които е изрично отбѣлѣзано, колко литри вино и колко литри джибри е получилъ всѣки лозарь прѣзъ годинитѣ 1914 до 1918 г. включително, щѣха, по единъ положителенъ начинъ, да опрѣдѣлятъ прихода имъ бруто, противъ който не би могло да се направи никакво основателно вѣзражение. А веднажъ прихода бруто опрѣдѣленъ за годинитѣ 1914, 1915, 1916, 1917 и 1918 трѣбаше, съгласно изричнитѣ постановления на поменатия законъ и публично административния правилникъ за приложението му, да се пристїпи къмъ опрѣдѣляне дѣйствителния разходъ, направенъ отъ всѣки производителъ за всѣка година отдѣлно, слѣдъ което, като извади разходътъ отъ прихода бруто, по отдѣлно за всѣка година, отъ която пѣкъ печалба ще слѣдва, съгласно чл. 2, ал. I отъ сѫщия законъ, да се извади нормалната печалба прѣзъ 1914 год.; разликата ще ни даде свѣрхпечалбата, която, като се намали съ прѣвидената въ чл. 7 отъ закона сума 6,000 лева, ще остане облагаемата свѣрхпечалба за респективната година. Така намѣренитѣ и събрани свѣрхпечалби за годинитѣ 1915, 1916, 1917 и 1918,

съгласно наредбите на чл. 16 отъ закона, ще ни дадатъ сбора на облагаемата свърхпечалба. Бургаските фин. власти, както по-горѣ се каза, за прихода на оня лозарь, който прѣвръща гроздето на вино, трѣбаше да се ржководятъ отъ официалните регистри на акцизната и общинска власть, а за оня лозарь, който продава плода на грозде, трѣбаше да събератъ свѣдѣния отъ търговеца-купувачъ, а относително най-важната тѣхна работа, състояща се въ опрѣдѣляне размѣра на дѣйствителните разходи, който въ сѫщностъ е много по-високъ отъ приетия отъ тѣхъ размѣръ на декаръ, слѣдваше да прибѣгнатъ, споредъ духа на закона, къмъ вѣщи лица, при това да не оставатъ безъ внимание мнѣнието на лозарския прѣставител при първоначалната облагателна комисия. Тѣ прибѣгнаха до единъ своеобразенъ начинъ, който отъ една страна намалява разходитъ до единъ невѣроятенъ минимумъ, а приходитъ издига до такъвъ максимумъ, който само при най-благоприятенъ случай може да се получи, още по-малко прѣзъ облагаемия периодъ който, всевъзѣстно е, бѣ най-неблагоприятния за едно по-рационално и доходно производство. Този начинъ, наистина, може да бѫде изгоденъ за фиска, обаче далеко е да бѫде справедливъ, както това законътъ изисква.

Въ Бургасъ има лозари, които водятъ надлежно счетоводство за прихода и разхода на лозята си, напр. Д-ръ Чилингировъ, Ст. Родевъ, Георги Хурмузовъ и др. и, отъ едно прѣглеждане и сравнение на тѣхните книги, финансовата власть би се добрала до дѣйствителния срѣденъ разходъ на декаръ лозе и въ послѣдствие заключението ѹ, относително размѣра на данъка, би било най-близко до дѣйствителността, и облагането на бургаските лозари би било законно и справедливо, когато сегашното облагане, както се спомена по-горѣ, е извѣнредно тежко — чисто и просто е опропастително за мнозинството отъ лозаритѣ, на които главното занятие е лозарството. Слѣдователно най-голѣма причина за това чрѣзмѣрно високо облагане на бургаските лозари е отъ една страна, че бург. фин. власти нито сѫ обрѣнали нужното внимание върху декларациите на лозаритѣ, нито пъкъ сѫ събрали нуждните свѣдѣния отъ акцизните и общински власти касателно прихода имъ, както и че сѫ опрѣдѣлили своеобразно и погрѣшно разхода за лозарството, и отъ друга страна лишили всичките лозаро-винари отъ облагите на чл. 2 отъ закона, като не прѣдвиждатъ никаква нормална печалба за облагаемите години, сирѣчъ нормата за 1914 г., и обложили цѣлия чистъ приходъ като свърхпечалба считайки, че прѣзъ 1914 година не е имало лозя на плодъ за да се опрѣдѣли размѣра на необлагаемата нормална печалба и решениета си взематъ по чл. 12 отъ закона за данъка върху печалбитѣ прѣзъ войната, както по-горѣ се изтѣква.

Като Ви излагаме всичко това, Господине Министре, молимъ Ви, въ интереса на справедливостъта и законното облагане съ данъкъ бургаските лозари, както и въ интереса за повдигане този важенъ за страната поминъкъ — лозарството, — да благоволите да наредите една специална анкета, за която сме готови да авансираме прѣварително разносните, които сѫ необходими за нейното изпращане до тукъ, която да дойде въ Бургасъ и проучи щателно и всестранно въпростното облагане и то, по възможностъ, въ единъ късъ срокъ за да може нейния рапортъ да се прѣстави отъ Васъ на врѣме на почитаемата контролна Комисия при повѣреното Ви Министерство, която да го има прѣдъ видъ при разглеждането на подадените отъ бургаските лозари жалби противъ опрѣдѣления имъ отъ първоначалната комисия данъкъ върху печалбите прѣзъ военните години 1915, 1916, 1917 и 1918. Съ това независимо отъ корекцията, която би могла да стане при облагането, като се поправятъ допустнатите грѣшки, но ще може да се внесе и успокоение между лозарите въ Бургасъ, отъ уплахата въ която сѫ хвърлени съ това облагане.

До произнасянето на контролната Комисия молимъ да се спрѣ събиране на данъка, за да се прѣодврати прѣждевременно продаването отъ страна на нѣкои лозари имота си.

Увѣрени, че настоящата ни молба ще бѫде удовлетворена, оставаме съ отлично къмъ Васъ почитане^{**}).

Прѣседателъ: Н. М. Минковски.
Секретаръ: Сл. Тодоровъ.

ПРОТЕСТЪ^{**})

Днесъ, 12 септември 1920 год., лозарите и винарите отъ село Кортенъ, Н.-Загорска околия, събрани, по собствена инициатива, имахме да обмислимъ:

1. върху нареждането на Дирекцията за Ст. Г. О. П., съ което на винарите се разрѣшава да си набавятъ захаръ за подсилване вината си и

2. върху опита за изхвърляне на забѣлѣжката къмъ чл. 21 отъ закона за лозарството и овоощарството.

^{*)} По поводъ на горното изложение-молба Съюзътъ направи искане прѣдъ Министерството на Финансите, впослѣдствие на което бѣ заявено, че контролната Комисия по облаганията съ данъци ще рѣши окончательно въпроса. (Б. Р.).

^{**)} Впослѣдствие писаното ни за директните лози въ кн. 4 и онуй за захарата и петиотите въ кн. 5, кортенските лозари и винари много добре сториха, гдѣто ни подкрепиха съ настоящия имъ протестъ. За съжаление, обаче, до днесъ други лозари не се обадиха по тѣзи два отъ такова грамадно значение въпроси за бѫдещето на лозарство-винарството ни; вѣроятно тѣ чакат кризи, като пролѣтешната, та тогава да се различатъ и заоплакватъ (Б. ред.)

Събранието, слѣдъ като разисква по повдигнатите въпроси и като взе прѣдъ видъ, че не може да се каже до кждѣ е границата на подсилване вината и отъ кждѣ захваща имитацията имъ и че за имитиране вината подхождатъ и сж най-износни плодоветъ на директните сортове лози, намѣри, че най-голѣмитъ неприятели за въздигане новото лозарство сж имитацията на вината и разпространение на директните сортове лози и

Рѣши:

1. протестира противъ нареждането на Дирекцията за Ст. Г. О. П., съ което разрѣшава на винарите да си набавятъ захаръ за подсилване вината си, като всички кортенски винари се отказватъ отъ облагата, която имъ дава това нареждане;

2. протестира противъ опита за изхвѣрляне забѣлѣжката къмъ чл. 21 отъ закона за лозарството и овошарството; съ изхвѣрляне на въпросната забѣлѣжка се позволява употребяване на директните сортове лози и

3. поканва лозарите и отъ другитъ мѣста да се присъединятъ къмъ тоя протестъ.

Сѫщото събрание помолва Министерството на земедѣлието да вземе мѣрки още отъ сега за наврѣменното набавяне синъ камъкъ за пръскане лозята идната година.

Настоящето рѣшене да се изпрати въ Министерството на земедѣлието и за разгласяване въ сп. „Лозарски прѣгледъ“ и нѣкои вѣстници.

За лозарите и винарите

Бюрото на събранието № 203 София, 11. IX. 1920 г.	Генчо Прокопиевъ А. Хаджиевъ Ив. Поповъ Ив. Петровъ

*

Съюзъ

на

БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 203

София, 11. IX. 1920 г.

До Почитаемото

Министерство на Финансите
 (Отдѣлъ за акцизите и привилегии)

Тукъ

Съюзътъ ни има свѣдѣние, че плѣвенски лозари и търговци винари били складирали голѣми количества захаръ за пригответие на петиотизирани вина.

Това като донасяме въ почитаемото Министерство, молимъ нареждането Ви да се опише отъ подвѣдомствените Ви акцизни власти въ Плѣвенъ захаръта, която се намира въ

горнитѣ лица и да се прѣдупрѣдятъ за лошиятъ послѣдствия отъ неспазване закона за акцизитѣ, който изрично забранява петиотизирани вина.

Съ почитане:

за Секретарь: п. Прѣдседателъ:
(п) И. И. Хранковъ (п) Хр. Тишковъ

*

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
(отдѣление за държавните привилегии и за акцизитѣ).

№ 19307

Гр. София, 13. IX. 1920 г.

Прѣпись

Бърза

Акцизитѣ началници и акцизни агенти въ Царството.

Министерството има положителни свѣдѣния, че въ нѣкои лозарски цетрове сѫ складирани голѣми количества захаръ за приготовление на петиотни вина. Понеже производството на такива вина се забранява отъ закона за облагане вината съ акцизъ затова, прѣди да започне гроздобера въ района Ви, издайте писменна заповѣдь, съ която оповѣстете между населението горното запрѣщение и прѣдупрѣдете винопроизводителитѣ и винотърговцитѣ, че ония отъ тѣхъ, които произвеждатъ, прѣнасятъ и продаватъ петиотни вина, ще бѫдатъ глобявани, съгласно членъ 13 отъ закона за облагане вината, съ глоба до 2000 лева, а петиотитѣ вина заедно съ сѫдоветъ ще се конфискуватъ. Прѣдпишете на подвѣдомственитѣ Ви органи да описватъ и имать подъ надзоръ приготвенитѣ за петиотни вина захаръ и медъ, като задължите сѫщите органи, при описание вината за облагането имъ съ акцизъ, да правятъ щателни издирвания на петиотитѣ вина и съ намѣренитѣ такива да постѫпятъ съгласно закона. За да бѫдатъ избѣгнати недоразумения при опрѣдѣляне кои вина сѫ петиотни, разяснете на акцизнитѣ и други власти, които ще натоварите съ описание на вината, че подъ думата „петиотизиране“ се разбира приготвяване на второ вино, т. е. слѣдъ като се отточи първата мѣсть, става измиване на джибритѣ съ сладка вода и слѣдъ ферментация се получава вино, което се нарича „петиотъ“. Нѣкои отъ винарите, може би, ще възразятъ, че сѫ приготвили захаръ не за петиотизиране, а за гализиране на виното, т. е. за подсладяване на мѣстъта, добита отъ недозрѣло грозде. — Тази година, обаче, имаме добрѣ озрѣло грозде и нѣма нужда отъ подсладяване на мѣстъта. При констатация на петиотни вина, да се взематъ двойни пробы и изпращатъ заедно съ актоветъ въ Министерството за анализъ. Позволява се приготвленето на петиотъ само за домашно употребление и то не повече отъ 40 литри на възрастенъ членъ отъ съмейството. Ще дадете, обаче, заповѣдь да не се

злоупотрѣбява съ това изключение, като наредите да бѫде деклариранъ петиота въ общината отдѣлно отъ естественото вино и да се слѣди да не се търгува съ него.

Министъръ: (п) М. Турлаковъ.
Началникъ бюрото за акцизитъ: (п) Хр. Костовъ.

Съюзъ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 211

Гр. София, 14. IX. 1920 г.

Do Лозарското Д-во

85

Господа,

Въ изпълнение рѣшението на конгреса и въ интереса на българското лозарство, Съюзътъ на Българскитъ лозарии-винари отправи до Господина Министра на Финанситъ писмо, което ще имате случай да прочетете въ съюзния органъ „Лозарски пръгледъ“. Съ това писмо, между другото, Съюзътъ искаше щото по прѣдстоящия гроздоберъ въ състава на комисиите, които ще измѣрват вината и пращините, да вземе участие и единъ прѣставител на мѣстното лозарско дружество, а, кждѣто нѣма такова, въ състава на комисиите да влиза единъ почтенъ лозарь, прѣимуществено членъ на Съюза. Тая ни молба се удовлетвори отъ М-вото и сѫщото съ окржжно № 18466 отъ 3 того, отъ което тукъ приложенъ Ви изпращаме единъ екземпляръ, дава наставление на акцизитъ началици за начина по който ще става тазгодишното измѣрване.

Съ получаването на настоящето ни, молимъ Ви да свикате на събрание членоветъ отъ дружеството Ви на които, слѣдъ като прочетете това окржжно, да изберете подходяще лице, което да влѣзе въ състава на комисията при покана отъ акцизната властъ. Нѣма да Ви напомняваме значението, което ще има избора на Вашия прѣставител въ тая комисия, защото Вие най-добре разбирате каква полза ще се прѣнесе съ неговото участие частно на самитъ лозари и общо на българското лозарство.

Отъ друга страна значението, което М-вото дава на Съюза ни, мислимъ че повелява на всѣки лозарь да бѫде въ услуга на Държавата.

Ето защо повторно Ви молимъ да погледнете съ всичката сериозностъ на въпроса и да изберете за Вашъ прѣставител лице, което освѣнъ да е запознато съ манипуляцията по измѣрване на вината, но и да е проникнато отъ съзнанието, че само безъ петиотизирани вина ще прѣуспѣва лозарското дѣло. За всички констатирани случаи, отъ комисията, за правене на петиоти отъ кръчмари, търговци или лозари, молимъ своеуврѣменно да се съобщи въ Съюза за да

публикуваме имената имъ въ съюзния органъ. Молимъ Ви сѫщо да ни съобщите конфиденциялно имената на всички лозари, кръчмари или търговци, за които имате свѣдѣния, че сѫ складирали захаръ за петиоти, за да донесемъ въ М-вото на финансите за описание на захаръта.

Министерството съ окръжна телеграма № 19307 отъ 13. того вмѣнява въ дѣлъ на акцизните началници и акцизни агенти, въ Царството, да слѣдятъ лицата, които сѫ складирали захаръ за петиоти и да ги прѣдупрѣдятъ, че нарушилите ще бѫдатъ глобявани, а петиотизираното вино конфискувано.*)

Съ поздравъ:

за Секретарь: п. Прѣдседатель:
(п.) И. И. Хранковъ. (п.) Хр. Тишковъ.

СЪЮЗЪ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 219

Гр. София, 15. IX. 1920 г.

До Почитаемото

Министерство на Финансите

(Отдѣл. акцизитѣ и привилегии*)

Тукъ

Съюзътъ ни има свѣдѣния, че Перущенските (Пловдивско) жители: Александъръ Маринчевъ и Апостолъ Накевъ сѫ складирали захаръ за приготвяне на петиоти.

Това като донасяме въ почитаемото Министерство, молимъ да се разпореди телеграфически до акцизните власти, въ Перущица, за обискирането на посочените лица и заловената захаръ да се опише.

Съ почитъ:

за Секретарь: п. Прѣдседатель:
(п.) И. И. Хранковъ. (п.) Хр. Тишковъ.

СЪЮЗЪ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 220

Гр. София, 15. IX. 1920 г.

До Почитаемото

Министерство на Финансите

(Отдѣл. акцизитѣ и привилегии*)

Тукъ

Съюзътъ ни има свѣдѣния, че плѣвенски лозари и складажи на вина сѫ складирали захаръ за приготвяне на петиоти.

Това като донасяме въ почитаемото Министерство, молимъ да се разпореди телеграфически до акцизните власти, въ гр. Плѣвенъ, за обискирането на посочените лица и заловената захаръ да се опише.

Съ почитане:

за Секретарь: п. Прѣдседатель:
(п.) И. И. Хранковъ. (п.) Хр. Тишковъ.

*.) Горното изложение — писмо бѣ отправено до лозарските дружества въ страната ни (Б. Р.)

Съюзъ
на
БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ
№ 221
Гр. София, 15. IX. 1920 г.

До Почитаемото
Министерство на Финансите
(Отдѣл. акцизитет и привилегии)
Тукъ

Приложенъ тукъ имаме честь да представимъ за свѣдѣніе въ почитаемото Министерство прѣпись отъ писмото на Съюза № 211 отправено до лозарскитѣ дружества въ страната по поводъ окръжното № 18466 на Министерството.

Съ почитане:

за Секретарь: п. Прѣседателъ:
(п) И. И. Хранковъ п. Хр. Тишковъ

*

Съюзъ
на
БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ
№ 222
Гр. София, 15. IX. 1920 г.

До Почитаемото
Министерство на Финансите
(Отдѣл. за акцизитет и привилегии)
Тукъ

Съюзъ ни има свѣдѣнія, че прѣди нѣколко дни Синдиката въ с. Сухиндолъ е раздалъ голѣмо количество захаръ на нѣкои лозари въ сѫщото село, което не може да се обясни съ друго освѣнѣ съ това, че тия лозари ще искатъ да използватъ тая захаръ за пригответяне на петиоти.

Горното като донасяме въ почитаемото Министерство, молимъ да разпореди телографически до акцизитетъ власти въ Сухиндолъ да се справятъ въ тамошния синдикатъ кои лица сѫ получили по-голѣмо количество захаръ, да опишатъ сѫщата и да прѣупрѣдятъ лозаритѣ за послѣдствията отъ неспазването закона.

Съ почитане:

за Секретарь: п. Прѣседателъ:
(п) И. И. Хранковъ (п) Хр. Тишковъ

*

РЕДАКЦИЯ и АДМИНИСТРАЦИЯ
на
Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРѢГЛЕДЪ“
органъ на Съюза на българскитѣ лозаро-винари
№ 232
Гр. София, 20. IX. 1920 г.

До Главната
Дирекция на Общественото
Здраве.
Тукъ

Понеже списание „Лозарски Прѣгледъ“ е органъ на Съюза на Българскитѣ лозаро-винари и понеже нашата цѣль е да спомогнемъ за модернизиране и стабилизиране на лозарство-винарството ни — два важни отрасли отъ общото

ни земледѣлско стопанство; понеже, за постигането на тази цѣль, ни се налага да прѣслѣдваме всички фалшивификации, които спѣватъ не само правилния развой на горѣказаниетѣ народни поминъци, но и тровятъ общественото здраве, — прѣдъ видъ на всичко туй като изпращаме на почитаемата Дирекция на Общественото здраве тукъ приложения цѣноразписъ отъ склада на П. Ив. Вакриловъ въ Пловдивъ, молимъ я да направи всичко потрѣбно и зависяще отъ нея за конфискацията на разпространяваниетѣ бои и есенции служащи за подправяне и фалшивициране на вината и ракиите, приготвяне изкуствени такива и прѣслѣдане на разпространителитѣ имъ.

Съ вѣра че ще ни бѫде указано нуждното съдѣйствие и подкрѣпа, молимъ да ни съобщите резултата за да го помѣстимъ въ списанието ни.*)

Съ почитъ:

Редакторъ: (п.) И. И. Хранковъ

*

П. ИВ. ВАКРИЛОВЪ

Складъ на разни етерически масла, фруктови
есенции и бои.

ПЛОВДИВЪ

П. Г.

Имамъ честь да Ви съобщимъ, че за прѣдстоящия сезонъ на гроздобера имаме слѣдующите стоки по винарство за проданъ, като означаваме и цѣните имъ.

Цѣноразписъ.

Танинъ за вина на прахъ	120	lv. кгр.
Танинъ за вина на бучки, виненъ камъкъ	120	" "
Креморъ тартаръ за вина	100	" "
Винена есенция	300	" "
Желатинъ за избистр. вина, дебели плочи	100	" "
Прахъ за прѣсичане на шира	100	" "
Прахъ за откисляване на вина	100	" "
„Ферментъ“ на прахъ за усилване ферментаци- ята на виното	150	" "
Винена боя „маврудова“	350	" "
" " „бордо“, „италиянски“	350	" "
" " „памидови“	300	" "
Конячна боя екстра свѣтла	400	" "
и всички есенции гроздови, конячни, ромови, амерови, горчивкови, сливови и вишнови по	300	" "

*) До днесъ, 16. того, не получихме никакъвъ отговоръ.

Амбалажъ, опаковка и пощенски разноски сѫ за смѣтка на купувача.

Стокитѣ пжтуватъ за смѣтка и риска на купувача.

Поржчкитѣ изпълняваме бѣрзо и точно.

Пловдивъ, септември 1920 год.

Съ почитане:

(п.) П. Ив. Вакриловъ.

*

Съюзъ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 252

Гр. София, 27. IX. 1920 г.

(Телеграма

Лозарското Дружество

Пльвенѣ

Съюзътъ има свѣдѣния, че нѣкои лозари отъ Пльвенѣ между които, за съжаление, и членове на Съюза сѫ правили постѣжки да имъ се позволи усилването вината съ захарь. Прѣдупрѣдете лозаритѣ, че усилването нѣма да бѫде позволено и ги вразумете да не подронватъ придобитото до сега отъ Съюза.

Съюза лозаритѣ.

*

Съюзъ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 253

Гр. София, 27. IX. 1920 г.

Лука Вѣжаровъ*)

Пльвенѣ

За Ваша честь, за честъта на Съюза и интереса на лозарството моля да се откажете отъ идеята да искате захарь за подсилване вината, защото тая година нѣма нужда отъ подсилване. Постѣжката Ви да искате за цѣльта захарь, убива престижа на Съюза.

Тишковъ.

*

Съюзъ

на

БЪЛГАРСКИТЪ ЛОЗАРО-ВИНАРИ

№ 260

Гр. София, 28. IX. 1920 г.

До Почитаемото

Министерство на Финансите

(Отдѣление за акцизитетѣ)

Тукъ

Съюзътъ ни има свѣдѣния, че Синдиката въ гр. Т. Пазарджикъ билъ раздалъ захарь на нѣкои спекуланти отъ пазарджишко, която се прѣдполага че ще бѫде употребена за приготовление на петиоти. Молимъ нареждането Ви до

*) Въ отговоръ на горната телеграма г. Вѣжаровъ съ писмо съобщи, че се отказва отъ исканата захарь.

надлежнитѣ акцизни власти да се справятъ съ синдиката въ Пазарджикъ кому и какви количества захаръ е раздадено за да ги иматъ прѣдъ видъ при измѣрването на вината.

Съ почитане:

за Секретарь: п. Прѣдседатель:
 (п.) И. И. Хранковъ (п.) Хр. Тишковъ

ПОЗИВЪ

КЪМЪ СПЕЦИАЛИСТИТЪ ЛОЗАРИ И ВИНАРИ¹⁾.

Послѣднитѣ войни докараха народа ни до угнетено състояние и разнебитиха държавата ни. Това положение не бива, а и не може да остане така, защото гибелъ ще послѣдва. На всѣки гражданинъ се налага свещенъ дѣлъ да даде своя дѣлъ въ уреждането на държавата за да може да се излѣзе изъ това несносно положение. На специалиститѣ лозари и винари прѣдлежи разрѣшаването на всички въпроси отъ наученъ, техниченъ и административенъ характеръ изъ областта на лозарството и винарството засъгащи държавното стопанство. Тѣ трѣбва да вложатъ своя умъ, своите знания и енергия въ услуга на тѣзи клонове отъ народния поминъкъ.

Да се проучатъ редъ неуяснени още въпроси отъ теоритична и практическа страна.

Да се установи една опрѣдѣлена лозарска политика въ страната, която сигурно да доведе благосъстояние за лозарите и да усигури възможно по-голѣма част отъ доходите на държавното съкровище.

Да се способствува за прилагането на тая лозарска политика.

Това сѫ три голѣми задачи, правилното разрѣшение на които сигурно ще докара величието на българското лозарство и винарство — нѣщо, което трѣбва да съставлява идеала на всѣки специалист лозарь и винарь. Всѣки му се налага свещенъ дѣлъ да допринесе за осъществяването на този идеалъ. Потрѣбно е съревнование разумно, а не хищническо. Чистота въ сърдцата ни, благородство въ душитѣ ни и искреностъ въ отношенията ни трѣбва да лежатъ въ основата на всѣка наша работа. Само по този начинъ може сигурно и безпогрѣшно да се върви напрѣдъ!

¹⁾ По поводъ на състоялата се конференция на агрономите лозари и винари, свикана въ София отъ Министерството на Земедѣлието на 6, 7 и 8 того.

Съ голъмо съжаление тръбва да се констатира, че до сега обществената дѣйност на специалисти лозари и винари не е била съгласувана и, като такава, не е можла да даде чувствителни реални резултати.

Причинитѣ на това сѫ много, но най-главната е липсата на организация. Ние сме прѣснати изъ цѣлата страна по разни служби. Дѣйността ни сѫщо е насочена въ разни направления, безъ да има нѣщо да ни обединява и да способствува за съсрѣдоточаване вниманието ни и даване насока на дѣйността ни.

Нека си признаемъ, че, именно поради липсата на такава организация, ние сме бивали до сега играчка въ рѣдѣтѣ на една част отъ общественитетѣ дѣйци изъ областъта на земедѣлието, които всичко добро приписватъ на себе си, а всички грѣшки отдаватъ на нась.

Отъ една страна това не особно красivo положение, отъ друга — дѣлгътъ къмъ родното ни лозарство ни кара да се позовемъ къмъ всички специалисти лозари и винари, да ги приканимъ къмъ опомнюване и организиране съ единственото желание да се сгрупираме въ едно ядро, което, съ общи усилия, да може да тури начало на една съгласувана и планомѣрна дѣйност за разрѣшаването на формулираните по-горѣ задачи и да я слѣдва съ подобающето постоянство.

Това ядро, тази колегия, ще бѫде цѣненъ съвѣтникъ на Съюза на бѣлгарскитѣ лозаро-винари, както и на Министерството на Земедѣлието и Дѣржавнитѣ Имоти.

Списанietо „Лозарски пръгледъ“, органъ на Съюза на бѣлгарскитѣ-лозари — винари, е литературното поле, на което ние тръбва да се срѣщаме. Всѣки отъ нась тръбва, съ каквото може, да допринесе за разрѣшаването и на най-малкитѣ въпроси изъ областъта на лозарството и винарството.

Ще тръбва да се уредятъ *сбирки* и *събори* за лична срѣща: сбиркитѣ — за размѣна на мисли, съборитѣ — за взаимни общи рѣшения отъ неоспорима стойност и извѣстна тежест за да могатъ да бѫдатъ възприемани и приложени отъ когото тръбва.

Ето защо канимъ всички специалисти лозари и винари да съобщатъ въ редакцията на сп. „Лозарски Прѣгледъ“ адресите си и пр., както сѫ поканени въ IV кн.

Отъ група специалисти.

Свѣдѣния за лозята и други.

По липса на купувачи цѣнитѣ на гроздето въ послѣднитѣ дни спадна до 6·50 лева. Търговците винари се въздържаха, като мотивираха това си въздържане съ липса на пари. По голѣмата част отъ гроздето се продаде по 8·50 до 8·90 лева кгр., една частъ се наѣ отъ производителите и много малко се продаде по 6·50 до 7·50 лева.

Гроздобера свѣрши днес 2.X. 920 год.

Поуката отъ тазгодишния гроздоберъ е, че скоро ще настане кризата и че трѣба да се взематъ мѣрки — винарски кооперации на производителите.

с. Кортенъ (Н.-Загорско)
2 X. 1920 год.

Съобщава: Генчо Прокопиевъ.

*

Тазгодишния гроздоберъ мина бѣрже и безъ голѣмъ шумъ. Грозде набра този, който наврѣме съумѣ да запази лозята си отъ переноспората. Въобще реколтата е много слаба, но доброкачественна. Въ по-голѣмитѣ лозарски села, като Карабунаръ, гроздето се продаде на лозето, по 8·50 лв. кгр.; въ Карамусаль — 8 лв., въ Бощуля, Згарлии, Вѣтринъ и Цѣрово до 8 лв.; Щѣрково, Шахларе, Динката — 7·50 и 8 лв. килограма. Градската община обложи съ 20 лв. такса-кантар-жилъкъ всѣка прѣкарана кола грозде въ града плюсъ 20 ст. за бачъ.

Въ околията има още голѣми количества вина добре запазени; сегашнитѣ цѣни сѫ 12 до 14 лв. литъръ на едро и 15 и 16 лв. на дребно, а ракията 1—1·10 лв. градуса. Високата цѣна на гроздето и увеличението на акциза, ще доведатъ още по-голѣмо поскажване на вината, ето защо винаритите се въздържатъ въ продажбата на вината си.

Искаме да вѣрваме, че Б. З. Банка, въ бѫдащѣ, ще покаже най-добра воля и всички усилия за да снабди на врѣме и при сносни цѣни, нуждающитѣ се лозари съ необходимите материали — синъ камъкъ, сѣра и др. уреди за запазване лозята отъ страшнитѣ криптогамически болести.

Надѣваме се още, че добрия урокъ, даденъ на пазарджиските лозари отъ тазгодишната балсара, ще имъ отвори добре очитѣ и че за въ бѫдащѣ ще употребяватъ повече умъ и енергия за да избѣгнатъ подобни кризи.

гр. Т.-Пазарджикъ.
3.X. 1920 год.

Съобщава: К. Н. Христовичъ.

*

Гроздоберътѣ е почти на прѣвършване, като повече отъ лозаритѣ продадоха гроздето си, цѣната на което е между 7 и 8 лв. кгр. Реколтата тази година е срѣдна, а качеството въ захаръ, по отдѣлно, е както слѣдва: Памитъ 19·⁵ кратъ,

Шефка 20, Гъмза 20, Димята 20, Шасла доре 17^{·5}, Мискетъ 18, Романка 18, Държаница 20; общо по-долу отъ 19 нѣмаше“.

Маточници се продадоха отъ 40 до 50 лева главината. Облагородени лози до 5 лева.

Всичкитѣ ни лозови материали сѫ отлични тази година и добрѣ запазени.

с. М. Верея (Ст.-Загорско)
3.X. 1920 год.

Съобщава: Бр. М. и К. Боневи.

*

Гроздоберътъ тази година почна на 18 септември и свѣрши къмъ 30 сѫщи, при най-благоприятно за това врѣме.

Цѣнитѣ на гроздeto бѣха отъ 9·50 до 10·50 лв. за кгр. и се продаде почти всичкото опрѣдѣлено отъ производителите за продажба извѣнъ селото.

Цѣни: вино и ракия на едро още не се пролававатъ, а на дребно вино 16 лв. литъръ и ракия 40 лева. — Есеннитѣ рѣзидби ще почнатъ отъ къмъ 10 того.

с. Бѣльничево (Луковитско),
6.X. 1920 год.

Съобщава: П. Миховски.

*

Гроздоберътъ въ Варна се извѣрши при небивало благоприятно врѣме. Продължителното топло врѣме, което имахме прѣзъ м. септември, ускори зрѣянето и за нѣкои сортове, като Памита и др., врѣме за бране бѣ настѫпило много по-рано.

Процентътъ на захаръта е около 20%, нѣкаждѣ 22, което значи, че добиванитѣ вина ще бѫдатъ крепки и доброкачествени.

Цѣната на гроздeto за ядене е 10 лева, а на това за вино се движи около 8 лева.

За ферментацията условията сѫ сѫщо така благоприятни и тя върви доста усилено, за да имаме по-рано отъ всѣкога вината готови за консомация и продажба.

Зрѣенето на гладкия материалъ върви нормално, а очаквания отъ укоренилищата процентъ на прихващането е 30%. Диренето на материалъ вече започна и както изглежда, ма-каръ въ Варна да се очаква получаването значително количество облагороденъ материалъ, той пакъ нѣма да задоволи търсенето и ще се очаква доставянето на такъвъ и отъ други лозарски центрове.

Варна, 6.X. 1920 год.

Съобщава: . Балтаджиевъ.

*

Съобщеното въ кн. V за повече отъ 100,000 облагородени лозички да се чете повече отъ 1,000,000.

Виното на едро се дава 12—12·50 лв. литъра, а ракията 90—95 ст. градуса и чиличени лопати за риголване, № № 3 и 4, 50—55 лв.; отъ такива имаме извѣнредно голѣма нужда.

с. Брѣстовица (пловдивко),
10.X. 1920 г.

Съобщава: Ив. Китовъ.

РЕДАКЦИЯ и АДМИНИСТРАЦИЯ

на

Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРѢГЛЕДЪ“

№ 277—294

гр. София, 30. IX. 1920 г.

Телеграма.

До лозарскитѣ дружества въ:

1. гр. Ямбълъ, 2. гр. Бургазъ, 3. гр. Станимака, 4. гр. Анхиало,
5. гр. Чирпанъ, 6. гр. Ст. Загора, 7. гр. Плѣвенъ, 8. гр. Бѣлоградчикъ,
9. с. Миндя (Еленско), 10. с. Сухиндолъ (Севлиевско),
11. гр. Гор. Орѣховица, 12. гр. Севлиево, 13. гр. Ловечъ, 14 с.
- Перущица (Пловдивско), 15. с. Змѣево (Ст. Загорско), 16. гр.
- Лѣсковецъ, 17. с. Стражица (Гор. Орѣхов.) 18. с. Горна-Студена
- (Свищовско).

Редакцията не разполага съ срѣдства да плати послѣдната книжка „Лозарски Прѣгледъ“ и тая, която сега е подъ печатъ. Моля съберете и пратете веднага телеграфно помошь хиляда лева; иначе се излагаме.

Редакторъ: Хранковъ.

На горната молба на редакцията до днесъ — 16 того, се отзоваха слѣднитѣ лозарски дружества и отдѣлни лозари: 1) лозарската Кооперация „Гъмза“ — с. Сухиндолъ (Севлиевско) 1000 л., 2) Ил. Гитевъ, В. Алтъновъ & С. ие — София, 500 л., 3) лозарското Дружество — гр. Анхиало 500 л., 4) Никола Ив. Маневъ, 5) Дочо Тодоровъ — с. Горна-Студена (Свищовско) по 100 л.; 6) Радко Бѣлчевъ, 7) Фердинандъ Блажевъ, 8) Борисъ Димитровъ, 9) Рашко Димитровъ, 10) Павлю Костадиновъ и 11) Димитъръ К. Райковъ — послѣднитѣ 6 отъ сѫщото село и околия по 50 л.; 12) лозарско-винарското Дружество — гр. Бургасъ, 1000 л.; 13) лозарско-винарското Дружество — гр. Плѣвенъ, 1000 л., 14) Лука Вожаровъ — гр. Плѣвенъ, 500 л.; 15) Стефанъ П. Бояджиевъ, 16) Д-ръ Дечо Карагьозовъ — гр. Г.-Орѣховица, по 25 л.; 17) Михалъ Шишковъ, 18) Панайотъ Рахневъ, 19) Панайотъ Ж. Бѣчваровъ, отъ сѫщия градъ, по 20 л.; 20) Ефтимъ Поповъ, 21) Панайотъ Велевъ, 22) Пенко Николиевъ, 23) Братя Тодорови, 24) Стефанъ Ставревъ, 25) Кръстю Димитровъ, 26) Юрданъ Поповъ, 27) Никола Кировъ, 28) Костадинъ Димитровъ, 29) Димитъръ Ивановъ, 30) Христо х. Савовъ, 31) Лазарь Ив. Куюмджиевъ, 32) Стефанъ х. Недевъ, 33) Тодоръ Вълевъ, 34) Апостолъ х. Георгиевъ и 35) Михаилъ Маймараевъ — всичкитѣ отъ сѫщия гр. Г. Орѣховица, по 10 л.

Въпроси и отговори.

Въпрос № 7. — Притежавамъ американско лозе, посажено прѣзъ 1913 г., съ облагородени укоренени американски лози съ подложка „Мурведеръ-Рюпестрисъ 1202“. Лозето расте буйно. Практикуваль съмъ и есенна и пролѣтна рѣзидба, обаче не дава добра рѣса или, ако даде една що-годѣ добра рѣса, отпослѣ изрѣсява. Гроздата му сж обикновени винени.

Моля, ако е възможно, да ми се отговори чрѣзъ сп. „Лозарски Прѣгледъ“, който отговоръ ще ползва не малко лозари отъ града ни.

гр. Лъсковецъ, 27. VII.1920.

Г. Георгиевъ,

касиеръ на градинар. — лозарското Д-во

Отговоръ на въпросъ № 7 — Извѣстно е, че новите лози върху подложките Мурведеръ 1202 и Монтикола сж най-буинь растягнатъ особено въ първите години и особено ако сж посадени въ по-силни земи. Извѣстно е сѫщо, че буйнорастягнатъ растения и специално лозата, вънъ отъ другите причини, не завързватъ плодъ или слабо завързватъ. Макаръ че лозия съ тѣзи подложки се смѣтатъ отъ много лозари за „упорити“, слѣдователно мнозина се оплакватъ отъ тѣхъ ние, напротивъ, ги намираме доста добри. И, дѣйствително, ние имахме работа съ облагородени лозя¹, върху тѣзи подложки, и нѣколко години подъ редъ бѣхме доволни — винаги имахме изобиленъ и добре узрѣлъ плодъ въпрѣки буйността на самите лози. Именно за избѣгване изрѣсяването ние си служихме, при рѣзидбата, или съ повече чепове, или съ по-малко такива и оставяне дълга плодна пржчка — съ 6—8—12 пжпки съобразно силата на всѣка пржчка и лоза; рѣзидбата вършехме отъ опадването на листата до почване движението на соковетъ безъ да зариваме прѣзъ зимата; туй бѣ на брѣга на Черно Море (варненско). За такива буйни лозия е особено прѣпорожчителна рѣзидбата по Д-ръ Гюйо. По горния начинъ се рѣжатъ лозитѣ до като почнатъ да заслабватъ слѣдъ което имъ се прилага обикновенна чепова рѣзидба, като пакъ се съобразява съ всѣка отдѣлна лоза. Освѣнъ казания начинъ за рѣзане при такива лози, за подпомагане и увеличаване завързването, се прѣпорожчва пролѣтната рѣзидба при все че, по принципъ, ние сме за есенната и зимната, и покършването на филизитѣ току прѣди цвѣтенето на лозитѣ, или при започването на послѣдното.

1) Отъ бѣль и черъ Димяте, Помидъ, Кара-геврекъ, червенъ Мискетъ, Чаушъ, Разакии: бѣла, червена и черна, Фоча, Шасла: розова и виолетова, Гъмза, Маврудъ и др.

По поводъ на подигнатия въпросъ намираме за полезно да отбѣлѣжимъ слѣдния случай: прѣди години имахме работа съ насаждене отъ бѣлъ Мискетъ — необлагородено върху американска подложка 20 годишно лозе. Понеже лозето бѣ твърдѣ буйно и понеже бѣлия Мискетъ е доста „упоритъ“ при завързването, лозето отъ около 4 декари не даваше почти нищо. Прѣдъ видъ на туй му приложихме горѣпосочената рѣзидба и впослѣдствие получихме прѣкрасенъ резултатъ — изобиленъ плодъ съ едри и пълни гроздове.

И. И. X.

Въпросъ № 8. — Молимъ пригответе въ прѣдстоящата книжка статия за рѣзидбата на лозята въ свръзка съ бититѣ отъ градушка лозя и кога трѣбва да става тя — есень или пролѣтъ, както и за заравянето имъ — непрѣменно трѣбва ли да се заравятъ бититѣ отъ градъ лозя — рѣзани или нерѣзани и прѣдимно коя възраѣ?

гр. Сливенъ, 3. X. 1920 г.

Съ почитъ: П. Воденичаровъ.

*

Отговоръ на въпросъ № 8. — Отговоръ на въпроса ви се номира, въ значителна часть, въ. кн. 2 въ статията: „Грижитѣ, които трѣбва да се дадатъ на градобититѣ лозя,“ а друга часть се съдѣржа въ отговора на въпроса № 7 въ тази кн. Тукъ, за допълнение, може да прибавимъ слѣдното: ние схващаме и приемаме, че градобититѣ лозя *непрѣменно* трѣбва да се зариватъ, защото, каквото и да е правено съ тѣхъ слѣдъ градътъ, колкото и грижи да сѫ били положени върху и около тѣхъ, все развитието имъ е останало непълно, понеже тѣ сѫ страдали отъ ранитѣ и пр.; туй особено при по-младитѣ лози — до три години; тоже ние разбираме, че е за прѣдпочитане лозитѣ да бждатъ порѣзани прѣди зариването, т. е. прѣзъ есенята. Като е дума за рѣзане трѣбва да прибавимъ, че именно въ случая рѣзидбата трѣбва да бjurde крайно разумна — съ рѣзидбата трѣбва да се гледа не само да не се увеличи страдането, слѣдователно отслабването на ненормалнитѣ градобити лози, но тъкмо обратното,

И. И. X.

Книжнина.

Въ редакцията се получиха слѣднитѣ книги и списания:

1) Кн. VII отъ Българско Овоощарство — издание на Българското земедѣлско Д-во въ София; книжката съдѣржа разнообразенъ и интересенъ материалъ и заслужава прочитане отъ всички,

2) Отъ книгоиздателсвото „Агрария“ — София, ул. Вазовъ № 1, подъ редакторството на г. г. М. Стоевъ и Г. Хлѣбаровъ, слѣднитѣ книжки: а) „изборъ на прѣчкни за ново лозе и засаждането имъ“ (II издание), цѣна 2·80 л.; б) „какъ да си направя ново лозе“ (II издание), цѣна 3 л.; в) „развѣждане, отгледване и използване на свинята,“ цѣна 8 л.; г) „разумно използване на горитѣ въ селското стопанство,“ цѣна 6 л.; д) „изборъ на сѣмето, запазване и приготовляването му за посѣвъ,“ цѣна 7 л. и е) „заразителни болести по свинетѣ и борбата съ тѣхъ“, цѣна 4·50 л. Всичките изброени книжки съдѣржатъ интересенъ материалъ по озаглавенитѣ въпроси и заслужаватъ прочитане отъ всѣки земедѣлски стопанинъ.

ФОНДЪ

ЗА ПОДПОМАГАНЕ Сп. „ЛОЗАРСКИ ПРѢГЛЕДЪ“ И СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ЛОЗАРО-ВИНАРИ.

Прѣносъ отъ кн. IV, 12565·80

135. Димитъръ Лазаровъ, гр. Бѣлоградчикъ	10·—
136. Киро М. Пановъ, " "	10·—
137. Тома Вѣрбановъ, " "	10·—
138. Никола Митковъ, " "	5·—
139. Георги М. Бошнаковъ, с. Чупреня (бѣлоградчикско) .	5·—
140. Проданъ Р. Пѣевъ, учителъ с. Стражица (Г. Орѣховско)	20·—
141. Петю Гечевъ, гр. Севлиево	50·—
142. Христо Т. Станковъ, търговецъ, гр. Вратца	20·—
143. Емануиль Филиповъ, гр. Бѣлоградчикъ	5·—
144. Лозарско-винарското Д-во „Драгой Балканъ“, с. Лѫжене (Орханийско)	100·—
145. Христо К. Стойковъ, гр. Плѣвенъ	100·—
146. Косю Ив. Тафровъ С-ие Тома Боевъ, гр. Станимака .	20·—
147. Михалъ Гонда	20·—
148. Аргиръ В. Хрисафовъ	20·—
149. Аристи Чорбаджакъ	20·—
150. Митю Т. Мавровъ, с. Клокотница (Хасковско).	10·—
151. Балю К. Орѣшаровъ, с. Махалата (Плѣвенско)	100·—
152. Константина Панаиотовъ, гр. Варна	32·—
153. Петко Д. Кършевъ събрая отъ лозари, г. Елена	95·—
154. Цв. Крачуновъ, гр. Е. Джумая	100·—
155. Стефанъ Илиевъ " "	10·—
156. Янко Ивановъ " "	20·—
157. Михалчо Калевъ " "	200·—
158. Киро Кюркчиевъ " "	5·—

13552·80

(Слѣдва)

ХРОНИКА

Редакцията изказва голѣма благодарност на долуозначенитѣ лозарски дружества и г. г. лозари, които сѫ записали абонати, събрали сумитѣ и ги изпратили на редакцията: 1) Ст. Господиновъ — гр. Прѣславъ, 2) Радовенски — гр. Плѣвень, 3) Г. Цвѣтковъ — гр. Станимака, 4) Георги х. Дековъ — гр. Видинъ, 5) Никола Заревъ — с. Бобошево (Дупнишко), 6) Лозарско-винарско кооперативно дружество „Гроздъ“ — гр. Ямболъ, 7) Кр. Станчевъ, агрономъ-лозарь — гр. Търново, 8) Ангелъ П. Тенжерковъ — с. Самоводени (търновско), 9) Петъръ Тодоровъ, зап. полковникъ — гр. Видинъ.

Цѣнитѣ на американските лозови рѣзници и овошнитѣ дръвчета отъ държавнитѣ разсадници сѫ слѣднитѣ: 1-во класни рѣзници 600 л. хилядата, II-ро класни 200 л. и вкоренени необлагородени американски лозички 700 л. хилядата; облагородени овощни дръвчета 6 л. парче, необлагородени 3 л.; облагородени сѣнчести дръвчета 3 л., необлагородени 1·80; чернички по 25 ст. 60 ст. и 1·20 л. споредъ възрастта имъ; ягоди 25 ст. корена, малини 50 ст. и др.

Монастирските стопанства за напрѣдъ, по рѣшеніе на бюджетарната комисия при Народното Събрание, ще бѫдатъ подъ непосрѣдственото вѣдомство на Министерството на Земедѣлието и Държавнитѣ Имоти, а не както бѣ до сега — подъ вѣдомството на Св. Синодъ.

Лозаритѣ и винарите да обѣрнатъ сериозно внимание на всичко онуй, което Съюза успѣ да прокара относно петиотитѣ, измѣрването на вината и др. въпроси, за които въ тази книжка въ отдѣла „съюзни“ могатъ да прочетатъ.

Кортенските лозари и винари, въ пълно съзнание на собственнитѣ имъ интереси, заслужаватъ похвала и благодарност, гдѣто съ протеста си ни подкрепиха по 2 отъ грамадно значение въпроси за лозарство-винарството ни. Много жалко е, обаче, гдѣто до 14. того други лозари не се обадиха, а чакатъ, види се, манна отъ небето.

В. „Извѣстия“ на Бургаската Търг-Индустриялна Камара, брой 16 отъ 30. IX. т. г. въ статията си: „изгледитѣ за нашето лозарство и винарство“ между другитѣ хубави мисли и сполучливо изтѣкнато голѣмо стопанско-економическо значение на лозарство-винарството ни, както и тѣсната връска и зависимостъ единъ отъ другъ на тѣзи два народни поминъци, което и ние много пжти сме изтѣквали и подчертавали, казва и друго нѣщо, което е много важно и за което прѣдупрѣдихме истинитѣ ни лозари и винари въ хрониката на кн. 4 отъ „Лозарски Прѣгледъ“; именно туй много важно нѣщо е: „опасността отъ вносъ на чужди вина е несериозна, защото този вносъ е забраненъ и защото мирниятъ договоръ не ни задължава да допуснемъ вноса на вина щомъ забраната на този вносъ, по важни народно-стопански и финансови сѫображенія, е обща и еднакво се прилага спрѣмъ всички страни“. (К. н.)

Отъ току що цитираното ние сме много доволни, защото то напълно подкрепя мисъльта ни, за която е въпросъ по-горѣ — че, ако отъ прѣдмѣсци се говори за вносъ на чужди вина, то е отъ заинтересовани хора съ явна тенденция и въ ущрѣбъ на народното ни лозарство и винарство.

Същия вѣстникъ въ хрониката си съ право бѣлѣжи, по случай гроздоберътъ въ Бургасъ и Анхиало, слѣдното: „прави впечатление голѣмото въздържане отъ страна на търговците, макаръ че тази година изгледитъ за цѣнитъ на вината да сѫ благоприятни и *вноса на чужди вина е изключенъ*“ (К. н.)

Относно гроздовата реколта е отбѣлѣзано: „въ Бургасъ 2,000,000 кгр. грозде, Анхиало 3,000,000 и въ Созополь около 1,000,000“. Казано е още: поради сухото врѣме, гроздето е първокачествено“.

Гроздовата реколта въ Франция, споредъ същия вѣстникъ, тази година изчисляватъ като много по-долна отъ миналогодишната; намалението е съ около 4—6 милиона хектолитри. Причинитъ за намалението били болести, сушата и липса на работници.

Съобщава се на г. г. членовете лозари на Съюза, отъ гр. Е. Джумая, какво за внесенитѣ имъ суми, чрѣзъ г. Хр. Нечевъ, за дѣлове и встѫпителни членски вноски, въ скоро врѣме ще имъ се изпратятъ редовни квитанции. Същото е за членовете отъ лозарско-винарската кооперация въ гр. Провадия, за онѣзи отъ лозарското дружество — гр. Бѣлоградчикъ и отъ лозарско-винарската кооперация — с. Стражица (Г. Орѣховско).

Конференцията на агрономите лозари и овощари при катедрите, управителите отъ лозовите и овощни разсадници и учителите лозари и овощари отъ срѣдните земедѣлски училища, бѣ открита на 6 того въ София отъ г-на Министра на Земедѣлието и Дѣржавнитѣ Имоти.

Между въпросите за разглеждане отъ „разни“ бѣ зачекнатъ отъ г-нъ Министра и въпроса за директните лози, като каза че Министерството било и е наклонено да удовлетвори искането на много (?) лозари да си садятъ отъ

тѣзи лози. По поводъ на туй г-нъ Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ прѣвъ взе думата и съ пламенни, енергични и убедителни думи *категорично* се изказа противъ изхврълянето на забѣлѣжката къмъ чл. 21 отъ сѫществуващия законъ за лозарството, съ която именно се забранява саденето на директните лози. Г-нъ Бѣлчевъ изтѣкна, че съ свободното садене на тѣзи лози би се нанасть смѣртоносенъ ударъ на още незакрѣпнаго ни лозарство-винарство и енергично подчърта какво, ако Министерството е прѣдредило този въпросъ, както и други нѣкои, излишна е била свиканата конференция и даването мнѣния и съвети. Слѣдъ Бѣлчевъ говориха г. г. Илия Хранковъ, като частно лице и гостенинъ въ конференцията, Георги Сираковъ, Ив. Ръзускановъ, Цв. Пеневъ, Ив. Великовъ и подкрѣпиха гледището и мислите на г. Бѣлчевъ. За съжаление, обаче, г. г. Василь Мариновъ и Ив. Добревъ, макаръ и не съсъмъ смѣло и категорично, казаха че не е много опасно, ако хората садятъ директни лози, че отъ неуспѣхитъ съ послѣдните сами ще се разубедятъ и ще приѣгнатъ къмъ облагородените лози и пр. подобни мисли. По този случай нека ни простятъ колегитѣ, но ние вѣрваме, че единъ учитель на земедѣлското население не бива никога да говори тъй, а е длѣженъ да посочва на хората само хубавото, полезното и сигурното. Инакъ учителя изгубва довѣрието и авторитета си прѣдъ населението и проповѣдитъ му оставать напразно. Наредъ съ тѣзи ни мисли ние намираме, както изтѣкнахме и въ конференцията, че не трѣбва да повтаряме фатални грѣшки и лоши учения, както онѣзи извѣршени, прѣди 18—20 години отъ други агрономи-учители, относно правенето петио; тогава тѣ учители и нѣкои други помислили, че сѫ открили „втора“ нова Америка съ уче-

нието на хората да си правятъ евтино вино (!) отъ вода, гроздова пращина и захаръ или медъ, а сега всички се войкатъ и проклинаятъ, но . . . единъ пътъ наученото лошо отъ хората по никой начинъ не може да се „разучи“, т. е. не може да го забравятъ. Все наредъ съ тѣзи ни мисли ние намираме, че много опасно е учители (агрономи) и депутати да говорятъ на земедѣлското население, особено за многогодишни култури, каквато е лозовата, „че тѣ сѫ стопани и може да си садятъ каквото си щатъ“; защото, ако е въпросъ да си служимъ съ софизми, и ние прѣрасно може да имъ кажемъ, въпрѣки дѣйствуващѣ закони за горитѣ, бубарството, скотовъдството и пр.: „вие сте стопани, правете каквото искате“. Добрѣ, но тогава кѣдѣ би се прилагало, божемъ, учението ни за *модерно и разумно стопанствование, за стабилизиране на лозарство — винарство ни?*

Безъ да отиваме сега въ подробности, защото, асла, миналогодишния лозарски съборъ *единодушино се обяви противъ директните лози*, ние считаме за дѣлгът и за неизлишно, макаръ че въ кн. IV казахме на лозаритѣ да внимаватъ по въпроса за сѫщите лози, да имъ наумимъ, още единъ послѣднъ пътъ, да си кажатъ думата, комуто трѣбва, до като не е късно . . . Дано и гласътъ на кортенските лозари и винари не остане „въплюющъ въ пустиня“. Въ горята смисълъ отправихме специално писмо № 333 отъ 11 того до лозарските ни дружества.

„Абонатътъ“ отъ с. Махалата (Плевенско), ако желае да публикуваме мнѣнието му, изпратено съ писмото му отъ 20 IX., трѣбва да си съобщи пълния адресъ — име и прѣзиме; анонимни мнѣния и свѣдѣния не може да изнасяме.

Умоляватъ се всички лозарски дружества и отдѣлните лозари щото изпра-

щанитѣ суми за дѣлове и членски вноски да адресиратъ до Съюза, а онѣзи за списанието *„Лозарски Прѣгледъ“* — до редакцията на сѫщото.

Помѣстеното особно мнѣние, въ кн. V на *„Лозарски Прѣгледъ“* отъ подпрѣдседателя на Съюза г. Хр. Тишковъ, е въ свръзка съ комисията, която бѣ назначена отъ г. на Министра на Финансите да опрѣдѣли производната цѣна на спирта отъ спиртните фабрики, а сѫщо и продажната цѣна, по която ще го отпуска Дѣржавата на вѫтрѣшния пазарь.

Съюзътъ моли всички лозари, които иматъ добри вина и търсятъ пазарь за пласирането имъ, да изпратятъ въ сѫщия Съюзъ мостри отъ тѣхъ и прѣложение съ послѣдната имъ цѣна.

Редакцията повторно моли всички, които изпращатъ суми, да ги прѣдаватъ чрѣзъ пощенски записи, защото по този начинъ парите се получаватъ най-бързо и най-лесно. За подкрепа на молбата ни, ще посочимъ слѣдния типиченъ случай: лозарско-винарската кооперация въ с. Стражица (Г. Орѣховско) прѣдала, чрѣзъ тамшния клонъ на Б. З. Банка, 2805 л., които получихме едва подиръ мѣсецъ слѣдъ като питахме, 10 пъти, въ софийския клонъ дали е пристигнало съобщението!

Повторно молимъ притежателите на американски лозови рѣзници и облагородени лозички да обявятъ, чрѣзъ *„Лозарски Прѣгледъ“*, каквото иматъ за да може нуждающите се отъ такива дасе ориентиратъ; защото въ редакцията постѫпватъ запитвания безъ да може да имъ се отговаря; съобщенията даставатъ съ обявления и заплащане.

До днесъ, 16 того, 1550 абонати сѫ платили абонамента си.